49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1808 Կ. ՊՈԼԻՍ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 10 – 23 ՄԱՅԻՍ 1907 11 ՐԻՊԻԼ, ԱԽԻՐ 1325 – 10 ՄԱՅԻՍ 1323

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand Rue de la S-Porte
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
88, Գալաթիա Գլխ Մատուռի, 98
Մեր թերթը Թուրքիան ուղղուած չէ։ Թիւնները եւ չեն արուիր

Մանզումէի Էֆքեարը

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته در
صاحب امتیازی اوهانس فریدر
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳՆԱԾԱՅՈՒՄՆԵՐԸ ԵՒ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Օրաթերթ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Հաւատարիմներ համար	108 »	60 »
Գիւղատնտեսի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ
Մէկ տեղամասի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ տեղամասի ամբողջ ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԿԵԱՆՔԸ ԲԱՐԻՁԻ ՄԷՋ

„ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴ ՀՈԳԻՆԵՐ"

ՎԱՂՈՒԱՆ ԿՐՕՆԷՔԻՆ ԽՐՏՈՒԻԼԱԿԸ

ԲԱՐԻԶ, 15 Մայիս

Ինչ պէտք է ըլլայ մեր զաւակներուն կրօնքը, կամ աւելի ճիշդը դաստիարակական ըմբռնումները։ Պէտք է անոնց անկազմ միտքերը ծռենք, հակեցնենք մեր անձնական դատաստաններուն կողմը, դէպի մեր կրօնական կամ հակակրօնական վարդապետութիւնները կամ ընտրականութիւնները։ Ասիկա գերազանցապէս խղճի խնդիր մըն է։ Կրօնքը արշաւի ալ աւելորդապաշտական և եկամուտ տարը մը նկատելի, չէ դադրած սակայն արդի կեանքին մէջ էական տեղը գրաւէլէ, ընկերային առանցք մը ըլլալէ, և դեռ պիտի շարունակուի, մինչեւ քաղաքակրթական որոշ շրջան մը ուր գործադրուի Դեղեցկութեան և Ճշմարտութեան հիմնաքարերովը միայն ամրակազմած վարդապետութիւն մը։ Սկեպտութիւն մը հոս չատ բնական կը դառնայ այդ ապագայ աշխարհիկ կրօնքին համար։ Երբ գերմարդկային ուժերով զինուած և գերբնկրային վրէժխնդիր էակի մը սարսափովը խօսող քրիստոնէական կրօնքը չի կրցար բարոյացնել և ուղղել մարդկութիւնը և երբ ատոր պէս հոգեկան և քաղցր կրօնք մը ամէնէն աւելի վայրագութիւններու և անարդարութիւններու ծնունդ տուաւ, ապագային այդ Աշխարհիկ կրօնքին խրտուիլակը ինչպէս պիտի պայքարի տակաւ մոլորող, անիրաւացող և չանխնդիր մարդկութեան մը դէմ։

Կը տեսնեմ որ անդգալիօրէն կ'իջնամ հոգեբանական-կենսաբանական մեծ հարցի մը մէջ ուր ապառնաւոր պիտի չմոթենք երբ նրբազնին հետազօտութեանց մղուինք։

Խնդիրին ընկերական մէկ կէտը կայ միայն որ հոս կ'զբաղեցնէ մեզի։ Ծնողք մը ո՞րքան իրաւունք ունի իր զաւկին հաստատութիւններ իր ընտրութիւններուն մէջ ձուլելու։ Կրօնքը՝ արդի ժամանակներու քաղաքական մեծագոյն ուժը ըլլալով, չատերու, մանաւանդ անզօր նկարագիրներու և մնդեկու համար, այդ մարդասիրական ազդեցութեան քայքայումը վնասակար և նոյն իսկ վտանգաւոր կրնայ ըլլալ։ Մանկութենէն վայրայուսած երգչի մը պատրանքը և գերազօր դաստիարակի մը ցրումը մարդը կրնայ նետել մէկ ծայրէն միւս ծայրը, բարձրութենէ՝ խորխորատ մը, կամ պէ՞տք է խոստովանիլ, խորխորատէ մը՝ բարձունքը։ Ժամանակներ ձեռքերով ծաղիկի մը հետ խաղալ կը նշանակէ ուրեմն տալա մը կրօնքին հետ խաղալը։ Ասիկա կրնայ արդարացի ըլլալ օտարներու համար, բայց ծնողքը, դաստիարակը որ կոչում ունին այս առանձին ծառայութիւնը և այդ կաւը քարացնելու, անոնք ալ վերապահութեան ինչ ասոիճանով պիտի գործեն։ Իմ կարծիքովս երբ մէկը լաւ նկարագիր ունի բառին հոգեկան և իսկական իմաստով, կրօնքը ոչինչ կ'արժէ այլ եւս։ Եթէ կրօնքին տեղ նկարագիր տանք նոր սերունդին աւելի մեծ և աւելի մարդկային գործ մը կատարած կ'ըլլանք։ Կրօնական դաստիարակութեանց և հաստատութիւններուն մէջ սն կրնայ չմոթիլ, մոլորիլ կամ ուծանալ, բայց նկարագիրին ուժը՝ կնոջի ուժէն չատ զօրաւոր է և աւելի հիմնական։ Ուրեմն ծնողք մը ազատ կը նկատեմ իր դատատ ու դատաստատած կրօնքովը կամ կրօնական ըմբռնումներովը պատուաստել զաւակը, պայմանաւ որ անոր մէջ գտնէ նկարագրի ուժ մը համեմատօրէն այնքան աւելի արքան պակաս պիտի ըլլայ ընազանցութիւնը և գերմարդկայնութիւնը։ Այս թերացումը՝ կամ ծայրայեղութեան դիմելով՝ անկրօնութեան դաստանք մը՝ չատ քիչ անգամ գէշ պիտի ազդէ տղու մը, բայց ի այն պարագային երբ ենթական օժտուած է հոգեկան և գայլուն խառնուածքով մէ երբ անհոգեկան և դրական ձգտումները՝ իր վրայ տարտանգին տառապանք մը պիտի դառնան, իր հոգին դժոխքի մը մէջ ինկած պիտի կարծէ։

* * *

Այս տեսակ պատկերի մը ներկայ գտնուելանք այս օրերս Ամերիկեան թատրոնին մէջ։ Ներկայացուցին ծանօթ գրողի մը՝ Մ. Բոլ-Հիսէնի Լուսաշոնի Հակառակորդ Հոգիները։ Ասիկա 4 բարով թատերաշաղ մըն է, ուր բեմ կը հանուի ծնողքներուն կրօնական ազդեցութեան խնդիրը իրենց զաւակներուն վրայ։

Խաղին նիւթը հետեւեալն է.—

Դիտուն մը՝ Տանիէլ Սէրվան հեռաւոր երկիրներու մէջ խուզարկութեանց պատուոյ գասած է մարդուն ատնական նախանայրը, այսինքն այն կենդանին ուրկէ մարդը ծագում առած է և կարծիք յայտնած է թէ այլ եւս կասկած չկայ թէ մենք կապիկներէն սերած ենք։ (Ասիկա մանագիտական մեծ թերի մըն է խաղին մէջ։ Հեղինակը իր գլխաւոր և հակառակարար հերոսը կը հիմնէ գլուխի մը վրայ որուն ստուգութիւնը դեռ չատ խնդրի տակ է և ենթադրական վիճակէն դուրս չէ ելած հակառակ ճշմարիտ և իրական հետազօտութեանց ու քննութեանց)։ Տանիէլ Սէրվան նախամարդուն ոսկորները կը բերէ կը ցուցնէ իր կնոջ՝ Մարզէնի՝ որ Ջերմ կաթոլիկ մըն է, աղջկան՝ Ֆլօրանսի՝ որ չլացած փոքրիկ քրիստոնայ մըն է և իր զոքանչին որ մոլեռանդ Ջատակ մըն է։ Ատանք այդ դրական փասին դիմաց բան մը չեն կրնար ըսել եկեղեցւոյ ուսուցիչներուն վրայ հիմնուած։ Միւս կողմէ ալ Ֆլօրանս՝ իր երիտասարդ ուղեւորութենէն դարձին առիթը հօրը հանոյք պատճառելու և պատուելու համար զայն, մտածած էր հաղորդութեան ճերմակ զգեստներ հագած՝ անոր ընծայել օրհնուած ծաղիկներ։ Տանիէլ Սէրվան կ'այլայլի և զայրոյթի կը փոխուի իր այդ ապշութիւնը երբ կը տեսնէ թէ իր աշխատութեան սենեակը՝ իր լաբորատորիան աղօթարանի վերածուած էր, հնարիւ սանեէջին՝ Կոտիւ Արբաշի, որ տիրած է կնոջը և աղջկանը միտքերուն։ Այս դէմքը վէճի քարն է. անա կ'սկսի տան մէջ պայքարը, ամուսնին և քահանային միջև, ազատասիրութեան և եկեղեցիին մէջև։ Խանգաւառ և գեղեցիկ տեսարաններ կան, ճշմարիտ պայքարի պատկերներ։ Մասալէն խիստ հեռանդուն, խիստ զօրաւոր կերպով կ'ուզէ Աստուծոյ ապաւինիլ, կ'ուզէ իր աղջիկը Աստուծոյ նուիրել։ Հօր և աղջկան տեսարանները անողոք կերպով յուզիչ են, որովհետեւ այդ հէգ Ֆլօրանսին ունեցած պատրանքները խրկելով է որ հայրը կը կարծէ յաղթակալել զայն, ճշմարտութեան սիրուն, ազատ խորհողութեան համար։ Այս հոգեկան մարտը կը չարունակուի հակառակ ծերունիի մը հաշտարար ջանքերուն։ Այս ծեր մարդուկը որ բնաւ չհաւատար, կ'ուզէ ատկայն հաստատել՝ հանգիստ քնանալու և հանդարտ ելելու համար, և կը կարծէ թէ աշխարհի մէջ ամէն բան պատուական կ'երթայ երբ ընտանիքին մէջ մարդ զրաղի միայն միասին ըլլալու երջանկութիւնովը, առանց մտահոգ ըլլալու Կեանքով և Մահով։ Բայց ի զուր, Ֆլօրանսի մէջ մտահոգութիւնը մուտ գործած է։ Հօրը խօսքերը և անոր գիրքը՝ զոր գաղտնի կարդացած էր, վրդոված էին զինքը, անոր ներշնչած էին սա մտածումը թէ գուցէ սա ի չգոյէ հանդարտ անձնապատանութեան մը, գեղեցկութիւն մը, մեծութիւն մը կայ դրախտային երազներու մերժամին, ճշմարտութեան սուսկացուցիչ ընդունելութեան մէջ։ Աղջիկը հիւանդ է, տակաւ կը ծանրանայ վիճակը և պիտի մեռնի։ Մայրը քահանային կը վազէ։ Բայց, Ֆլօրանս, իր հօրմէն ուրիշ քահանայ, ուրիշ խոստովանանայր չուզեր։ Հոգեվարքի և անդրկեանքի ցնորքներով վարուած, բայց միեւնոյն ժամանակ այնքան անարձակած ոչինչէն որ կեանքին վաղանցողդ օրը պիտի ըլլայ, կը հարցանէնէ հայրը։ Արդեօք ճշմարտութիւնը չի կրնար յայտ տալ, արդեօք գիտութիւնը հաշտարար խոստումներով չի՞ կրնար հաւասարել կրօնքին։ Արդեօք մարդ կը մեռնի՞ ամբողջովին առ յաւէտ։ Արդեօք Ֆլօրանս այլ եւս բնաւ չպիտի՞ տեսնէ իր պաշտելի հայրը։ «Ըսէ՛, ըսէ՛,» կը գոչէ հոգեվարքը։ Մարդը չի պատասխաներ։ Այս լռութիւնը կը նշանակէ «Ո՛չ, դուն զիս անգամ մըն ալ չպիտի տեսնես»։

Այս Տանիէլ Սէրվանը տարօրինակօրէն յանդուգն և ինքնահաւան է։ Խորչէ մը գտնուած քանի մը ոսկորներուն համար կը փութայ, իրար կ'անցնի մարդկային անմեղութեան անդառնալի անէնտացումը վճռելու։ Խե՛ղճ Ֆլօրանս—«Ըսէ՛ Մ. Բաթիլ Մէնտէս իր մէկ տաւնին տաջև կանգնած կ'ունկնդրէր բանաստեղծներուն այս խօսակցութեան, Լիտիան անոր դառնալով,

— Մարտոնաւոր վրայ կը խօսին, ինչ ըսել կ'ուզին արդեօք, կը յուսան արդեօք որ պիտի կրնան տակէ փախչիլ։

—Պարզապէս կը յոխորտան, պատահանկէ քարտուղարը, մեզի լսցնելու համար ասանկ կը խօսին։

—Բայց արդեօք գիտե՞ն որ մենք մտիկ կ'ընենք իրենց։

— Կը տարակուսի՞ք, ասանք աչխարհը իրենց մատին վրայ խաղցնող թշուառականներ են, մինչև որ հոս եկած են, քանի՞ քանի՞ անգամ ասանկ բանտարկութիւններ անցուցած են արդեօք։

—Աղէկ ալէկ, մուլտաց անօրէնը, դուք հակոզութեան մէջ թերութիւն մի՛ գործէք, անոնք թող իրենց բերնին եկածը խօսին։

Սըր Լիտիան զինուորները բարեւելէ ու իսը ուշադրութիւն յանձնարարելէ ետք ինք մեկնեցաւ ատորերկրեայ բանտէն ու հաստատութեան տունէն ալ ելլելով ուղղակի նշանածին քով եկաւ ու տաւնին տաջև կանգնած կ'ունկնդրէր բանտարկեալներուն այս խօսակցութեան, Լիտիան անոր դառնալով,

— Մարտոնաւոր վրայ կը խօսին, ինչ ըսել կ'ուզին արդեօք, կը յուսան արդեօք որ պիտի կրնան տակէ փախչիլ։

—Պարզապէս կը յոխորտան, պատահանկէ քարտուղարը, մեզի լսցնելու համար ասանկ կը խօսին։

—Բայց արդեօք գիտե՞ն որ մենք մտիկ կ'ընենք իրենց։

— Կը տարակուսի՞ք, ասանք աչխարհը իրենց մատին վրայ խաղցնող թշուառականներ են, մինչև որ հոս եկած են, քանի՞ քանի՞ անգամ ասանկ բանտարկութիւններ անցուցած են արդեօք։

—Աղէկ ալէկ, մուլտաց անօրէնը, դուք հակոզութեան մէջ թերութիւն մի՛ գործէք, անոնք թող իրենց բերնին եկածը խօսին։

Սըր Լիտիան զինուորները բարեւելէ ետք ինք մեկնեցաւ ատորերկրեայ բանտէն ու հաստատութեան տունէն ալ ելլելով ուղղակի նշանածին քով եկաւ ու

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԴՊՐԱՑ ԴԱՍՈՒՆ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

1905-1906 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ

Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց Դասուն Տնօրէնութիւնը իր 1905 Յունվար 1էն մինչեւ 1906 Դեկտ. 31 գործառնութեանց հաշիւները պատրաստելով զանազ Դպրաց նկատառութեան յանձնած էր։ Յետ մանրակրկիտ և անաչառ քննութեան հաստատուեցաւ թէ Տնօրէն Խորհուրդը բարւոք մտադրութիւն մը ունեցած է, որուն գլխաւոր ապացոյցն է այդ երկու տարուան մէջ իր խնայած չուրջ եօթը հազար ղրշ. գումարը, որով գնուած են 4 և գիպտական և 1 երկաթուղւոյ արժեթուղթ որոնք պահուած են դասուն սնտիկան երկաթէ արկղին մէջ, որուն մէկ բանալին Դասուն գանձապետին և միւսն ալ Առենապետին քովը կը գտնուին։ Սակէ զատ մաս մըն ալ հընչուն դրամ կը մնայ անակնկալ պէտքերու համար։ Տնօրէն Խորհրդոյ լաւ մտադրութենէն Դասը մեծ գոհունակութիւն զգալով շնորհակալութեան գիր մը ուղղած է Դպրապետ Միհրան էֆ. Տէր-Սարգսեանի։ Արդէն Խորհուրդոյ ժրաջան անդամոց այս բարւոք պաշտօնավարութիւնը առաջին օրէն յայտնի եղաւ, քանի որ իրենց Ա. նիստին գլխաւոր որոշումներէն մին եղաւ «Եկեղեցիին կանոնաւորել և նոր հաստոյիներու ալրիւրներ գտնել»։ Իրօք ալ առիկա լոկ որոշում չի մնաց այլ Տնօրէն Խորհուրդը իր գործադրութիւն հետ ձեռք ձեռքի տուած լիովին գործադրեց զայն և նաև հոգ տարաւ նոր-քին կարգադրութիւններու, որով այսօր 40 անձերէ բաղկացած այս Դպրաց դասը կը գործադրայ իրարու վրայ և մանաւանդ անոնց իրենց երաժշտապետին Գրիգոր էֆ. Մէհտիքեանի նրկատմամբ իրենց տածած սէրն ու հաճակրանքը ծաղրագոյն ասպիսանի մը վրայ կը գտնուի(*)։ Գլխաւոր հաստոյիէն, որ է կալուածականը Բ. տեղը կը բռնէ Պնակի հասոյթը որ յանգած է 2885¼ ղր.ի։ Բաղդատական քննութեամբ հաստատուած է որ Մեծ-Պատոց մէջ Գ. և Ուր. օրերը որ Արեւագալի երգեցողութիւնք երգեցիկ տղայոց կողմէ կ'երգուէին, ամէնէն աւելի սիրելի դարձեր եղած է։ Յետոյ կուգայ Գանձանակի հասոյթը որ յանգած է 1155 ղր.ի և սա բոլորովին չան մը է արդիւնք Տնօրէն Խորհրդոյ և Դպրաց ժրաջան գործունէութեան։ Կան նաև ուրիշ հասոյթներ ինչպէս գանազան կամաւոր վարձի հասոյթ, ենջեկեալի չասկիի հասոյթ և գրատնական չան։ Ամէնց փոխարէն Դասը ունի հետեւեալ ծախքերը. Երաժշտապետի և Տնտեսի ամսականները, կրտուածական տուրքը, տարեկան ուժանիր և զանազան ծախքեր։ Այս երկու տարուան չրջանին մէջ դպրաց դասը նախորդ չրջանների աւելի նուէրներ ստացած է. այդ նուիրատուներուն գլխաւորն է Ամեն. Սրբազան Պատրիարքը որ ուղղ տարի Ս. Ծնունդի և Զատկի մէջմէկ օսմ. ավել կը նուիրէ, պատասխանի նուէրներ ալ ունի Սրբազանը, ինչպէս որ այս տարի Ծաղկազարդին 60 ղրշ. ձգած է պնակի չրջարերութեան ժամանակ։ Սրբազան Պատրիարք Հօր դասուն հանդէպ ցոյց տուած քարձր հոգածութիւնը և սաք վերաբերումը ամէնէն աւելի խրախոյս պատճառած է դպրաց։ Ցունաց Եաքիմ Սրբազան Պատրիարքին Թաղ. Խորհրդոյ յանձնած նուէրէն Դասուս յատկացուածն է 100 ղրշ., յետոյ զանազանութեամբ տուած նուէրներ որոնց ընդհանուր գումարն է 1557½։ Դասս ընդունած է նաև հետեւեալ նուէրները։

Տեար՝ Միհրդատ Հաճարձումեանէ 1 մանուլ և մէկ զոյգ վարագոյր, Գրիգոր Փափագեանէ (գպիր) 6 հատ աթոռ, Ա. և Ե. Թորոսեանեանէ գրենական պէտքեր, Յակոբ Գորեան՝ Դասուս պէտք եղած կղպանքները. Լեոն Զարբեանէ՝ արծաթապատ պնակ մը, Ստեփանագործ Գոսթի՝ մէկ ընտրելիք գանձանակ և եռոտանի մը մատուցի համար, Տպարանապետ Սերվիչէն էֆ. կարգ մը տպագրութիւններ։ Նաև տաճարակ ամէն գպիր Դասուս պէտք եղած առարկաներէն նուիրած են։

Տնօրէն Խորհրդոյ պաշտօնավարութիւնը որ 1907ին վերջը կը լրանայ մտադիր է իր խնայած գրամով Դասուս համար կարուած մը գնել։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԼԱ ՀԷՅԻ ԺՈՂՈՎԸ.—Հոլանտական կառավարութիւնը Լա Հէյի մէջ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնէ արժանավայել կերպով ընդունելու և պատուելու համար ներկայացուցիչները, որոնք բոլոր Տէրութեանց անունով ի մասոյ պիտի երթան Հոլանտայի մայրաքաղաքին մէջ՝ Խաղաղութեան Ամրապատոյտ կոչմամբ։ Արդէն նախնական ծախքերուն և ընդունելութեան համար Հոլանտայի Խորհրդարանը 100,000 ֆր. քս.էարկած է։ Հոլանտական նախարարները, ի մասնաւորի արտաքին գործոց նախարարը, հաղկերոյթներ պիտի տան խորհրդակցութեանց տեւողութեան մէջտեղին, և պատուիրակները իրենց պարապոյ ժամերէն պիտի օգտուին աւելի կամ նուազ երիտասարդներ ընելու Հոլանտայի գեղեցիկ մայրաքաղաքին չրջակայքը։ Պատուիրակներու նախաթատուութեան և կարգին տեսիլ հիմ պիտի բռնուի նախորդ ժողովին (1889) արարողակարգը։ Օրակարգի բոլոր խնդիրներուն համար Տէրութիւնք արդէն իրենց հաստատութիւնը յայտնած են փափաքած գիտնականներ ծանուցանելու։ Այդ խնդիրները մեծ մասամբ կը վերաբերին, ինչպէս յայտնի է, միջազգային իրաւունքներու որոշման ծովային կամ ցամաքային պատերազմներու մէջտեղին, պատերազմական արգիլուած վառանիներու, և չէզոք նաւատորմիղներու անրդունարկելիութեան, ծովային ականներու զետեղման։ Օրակարգի միակ խնդիրը, որ անհամաձայնութեան տարբ մը եղած է Տէրութեանց մէջև, զէնքնկեցութեան խնդիրն է։ Ինչպէս գիտանք, Գերմանիա և Աւստրիա յայտարարած են օրակարգը պաշտօնապէս իրենց հաղորդող ռուս կառավարութիւնն թէ այժմէն ո և է պատասխանատուութիւն չեն ստանձներ այդ մասին, ո և է վիճաբանութեան պիտի չեմանուին, և իրենց պատուիրակները պիտի չմասնակցին ո և է խորհրդակցութեան զէնքնկեցութեան համար։ Բոլոր միւս Տէրութիւնք օրակարգի այդ խնդիրը ընդունած են, այսինքն անգլիական առաջարկութիւնը պիտի քննեն, պիտի վիճաբանին, գործնական եղանակ մը գտնելու համար խորհրդակցութիւններ պիտի ընեն, սպառազինութիւնները սահմանափակելու խաղաղական նպատակաւ յայտարարութիւններ պիտի ընեն, առանց սակայն կանխաւ պարտաւորուած ըլլալու ընդունիլ ո և է բանաձև։

(*) Բանի որ Ան ամէն առաւօտ իր գործին գլուխը կը դասախօսէ, երգեցողութեանց մէջ կը մարդէ դպիրները այնքան հեշտալուր եղանակաւ մը որ բոլորովին կը գրաւէ իր աշակերտները։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(187)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԱՇԱՐԹ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԻԳ.

ԱՌԱՋԻՆ ՀՐԱՄԱՆԸ

Սըր Լիտիան լաւ մը ապառոլելէ ետք բանտին հսկողութիւնը, հետաքրքրուեցաւ անգամ մը տեսնելու այս վայրագ ծուլահէնները, որոնք այնչափ մտահոգութիւն պատճառած էին կառավարութեան ու զինքն ալ ստիպած՝ կիսատ ձգելու նշանածին հետ ունեցած հոգեյոյզ տեսակցութիւնը, ուստի զինուորներուն հրաման ըրաւ որ առաջին նշանին պատրաստ ըլլան կրակ ընելու եթէ ո և է փախուստի ընթացք նշմարեն ծուլահէններուն վրայ, ու ինք կամաց մը անոնց սենեակին դուռը բացաւ։ Ցուսախարութիւնը անբացատրելի եղաւ Տնօրէնին, Ծուլահէնի երեւոյթով մէկը չկար հոն. ընդհակառակը, չորս ազնուականներ էին կարծես, որ առանձնացած, պատուաւոր կերպով իրենց վիճակը կ'ուղղային։ Լիւսիէն ու Տուրհան անհեակին մէկ կողմը առանձնացած էին, իսկ Սառա ու Մօնա ալ միւս կողմը, որ պարզ միջնորմով մը բաժնուած էր։

—Զարմանալի բան, մուլտաց, խորհրդաւոր գաղտնիք մը կենալու է հոս, ետքը դուրս ելլաւ անձայն անձուն, պահ մը կանգ առաւ լուսամուտին առջև նեռքը մտիկ ըրաւ որ երկու այր ծուլահէնները սապէս կը խօսակցէին.

—Զինուորներով պաշարուած ենք։

—Այո՛, դուս հանել կ'ուզեն մեզ անշուշտ, բայց մինչև որ մարտանաւ մը չգտնուի եւրոպական ցամաք մը հասցնել մեզ՝ պիտի չմեկնինք ասկէ։

Տնօրէնին քարտուղարն ալ պատասխանեց.

—Ինչ ասիկա՝ ինչ ասիկա՝ ինչ ասիկա՝

Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ տարտքին գործոց նախարար Թիթօնիի յայտարարութիւնները ցոյց տուին թէ Երբեակ զինակցութենէն այս մասին ալ բաժնում չէ Իտալիա։ Նախարարը հակցուց թէ ինք ալ կանխաւ գիտէր որ անգլիական առաջարկութիւնը չուսով գործադրուելիք առաջարկութիւն մը չէ, այլ որոշած է մասնակցիլ խորհրդակցութեանց։ Իտալիոյ բռնած այս ընթացքը խիստ օգտակար է Երբեակ զինակցութեան, ա՛յն մնօք մանաւանդ որ իբրև ներկայացուցիչ Երբեակին պիտի կրնայ հաշտութեան և իրաւասնութեան տարբ մը ըլլալ անգլիական և գերմանական տեսակէտներուն միջև։ Եթէ Երբեակ Զինակցութեան ո և է մէկ Տէրութիւնը չմասնակցէր այդ խորհրդակցութեան, անդունդը աւելի պիտի փորուէր Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջև, և Երբեակ Զինակցութեան պիտի վերագրուէին պատերազմաբեր և խաղաղութեան հակառակ դիտաւորութիւններ։ Բաղկանի մէջ արդէն Պիւլոյ իշխան խորհուրդ տուաւ Թիթօնիի որ Իտալիա իբրև անդամ Երբեակին անման չմնայ անգլիական առաջարկութեան խորհրդակցութիւնէն։ Այս կերպով Իտալիա միջնորդ մը կ'ըլլայ ի նպաստ Գերմանիոյ՝ Անգլիոյ մօտ, և իր գործողութիւնը կամուրջ մը անոնց երկուքին միջտեղ։ Այս միջոցով Երբեակ Զինակցութեան ամէնէն չտեսնկան անդամը եղած է հետեւեալ Իտալիա, որ գոնացուցիչ կերպով պիտի կատարէ իր կրկնակ դերը, որմնցմէ առաջինն է հաւատարիմ մնալ իր ստորագրած զինակցութեան, և երկրորդը՝ հաստատուն պահել իր բարեկամութիւնը և համաձայնութիւնը Մեծն Բրիտանիոյ հետ։ Իտալական ժողովուրդին ստուար մեծամասնութեան համակրութիւնը Անգլիոյ և Ֆրանսայի կողմն է։

Ֆրասա ինչ ընթացք պիտի բռնէ Լա Հէյի մէջ դէնոնկեցութեան խնդրոյն առթիւ։ Այս մասին Բարլզի մէջ երբեք պաշտօնական յայտարարութիւն մը չեղաւ։ Հարցասդունները Երեսփ. Ժողովին մէջ բաւական ատենէ ի վեր Ֆրանսայի ներքին քաղաքականութեան խնդիրներուն չուրջ կը դառնան, կարծես կառավարութեան կողմէ յատուկ դիտաւորութեամբ որ այդ փափուկ խնդրոյն վրայ խօսք չցացուի։ Տարակոյս չկայ թէ Ֆրանսա պիտի մասնակցի խորհրդակցութեանց, և մանաւանդ նկատի առնելով որ իր դիւանագիտական ներկայացուցիչներն են Մ. Մ. Պուռժուա և տ'Էթիուանէլ որ Բօնսթան, երկուքն ալ ուսումնասիրած խաղաղասէրներ, կարելի է ըսել թէ ամէն կերպով համաձիա պիտի դանուին անգլիական առաջարկութեան։ Գերմանիոյ մէջ մեծ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին Ֆրանսայի բռնելիք ընթացքին, որովհետեւ Ֆրանսայի յայտարարութիւնները՝ ի նպաստ կամ ընդդէմ զէնոնկեցութեան՝ մինչև մէկ ասոնցմէ կը դիւրացնեն Գերմանիոյ գերքը պնդելու իր հակառակութեան վրայ կամ մեղմացնելու իր վարմունքը։

** Խաղաղութեան Հանձնաժողովը պիտի գումարուի Պիսնէնոֆի Ասպետներու Սրահին մէջ։ Այս չէնքը, որ ԺԷրդ դարուն վերջերէն կը սկսի, կը պատմուկէ անգամ մը և չորս աւելի փոքր տեսակներ, այսինքն Խորհրդարանին սրահը, արքայական ընտանիքին յատկացուած սենեակը, նախարարներուն և դեսպանական մարմնոյն սենեակը, և Խորհրդարանի անդամներուն յատկացուած սենեակը։ Մեծ սրահին մէջ, որ 124 ոտք երկայնութիւն և 45 ոտք լայնութիւն ունի, բոլոր սեղանները և նստարանները կանանչ գորգով ծածկուած, երկու երկայն կարգի վրայ, տասներկու նստարաններով, իւրաքանչիւր նստարան երկու հոգիի յատուկ։ Ասոր բոլորտիքը ձիու պայտի ձեւով երկու ուրիշ կարգեր փոքր ինչ բարձր առաջինիներէն, դարձեալ նոյն համեմատութեամբ պատուիրակներու համար։ Սրահին վերի ծայրը, այսինքն հիւսիսային կողմը, որ կիսաշրջանակաձև է, աթոռ մը դրուած է նախագահին համար, երկու կողմն ալ նստարաններ քարտուղարներու և ուրիշ պաշտօնատարներու համար, ուրիշ նստարաններ ալ պիտի զետեղուին հարաւային մասին մէջ, ուր բեմ մը պիտի յարգարուի մամուլի ներկայացուցիչներուն համար, ո՛ր ժամանակ որ անոնց թոյլ տրուի ներկայ ըլլալ։ Եթէ առյդ ըլլայ խորհրդակցութեանց գաղտնի կատարելուն լուրը, լրագրի մարդիկ ներկայ պիտի ըլլան միայն ժողովին բացման և փակման օրերուն։

Ութը ոսկեզօծ ջահեր, իւրաքանչիւրը վաթսուն եղեկարական լապտերներով, կախուած են բարձր ձեղունէն, մինչ վայտեայ կամ քարէ մերկ պատերը զարդարուած են արեւելեան գորգերով և կապերտներով։

ՅՈՐՆԵՒԷ ԳԻՆԸ.—Կասքոյի (Անգլիա) մէջ ցորենին և ալիւրին գիները մասնագիտիկ կը պատճառեն հացին ոգութեան համար։ Երեք չաբաթուան հաշիւ կը բաւեն արամադրելի սրտիքը, թէև յառաջիկայ վեց չաբաթուան համար ապպրանքները եղած են և կը նայեն հետզհետէ։ Գիներուն պատճառաւ պէտք եղածին չափով միայն կ'ըլլան գնումները։ Կլասքոյի և Լիվրբուլի հացագործները այս չաբաթս հացին գինը աւելցնելու պիտի պարտաւորուին։ Աղօրեպանները չեն համարձակիր վաճառականներուն ուզած բարձր գիներով գնումներ ընել։ Քանի մը չիլին վրայ դրած են գիները։ Անգլիա Ամերիկեան հունձքերուն վիճակին կը հետեւի հետաքրքրութեամբ։ Ինչպէս բամբակին համար կ'ըլլայ սովորաբար, արտիքին համար ալ նոյնն է հիմա. ամերիկեան ագագայ հունձքին վիճակագրութեան մասին ճշգրիտ տեղեկութիւններ կը պակսին, և Նիւ-Եորքի արտիքի սակարանին եկած հակասական լուրերը գլխաւոր պատճառն են հացաբոյսերու հրապարակին այս մասնոգ տատանումներուն և գործառնութեանցդանդաղութեան։ Դէ. օր 130,000 քուօրթիի վրայ գործառնութիւն եղաւ, մինչ եշ. 90,000 քուօրթիի վրայ միայն։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԴԱՅԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԱՒԻԵՐԱՅԻ ՄԷՋ.—ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏԱՔՈՑ ԿԱՐԳԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Անցեալ Բշ. առաւօտ Միւնիխի մէջ սկսաւ անուանարկութեան դատավարութիւն մը, որ ընդհանուր հետաքրքրութիւն առաջ բերած է Գերմանիոյ մէջ։ Ամբաստանեալն է Պաւիերական Թագաւոր Թերթին Տնօրէն Մ. Զիպէրց, որ վերջերս իրեն շուրջ մեծ աղմուկ հանած էր հրատարակած ըլլալով կարգ մը յօդուածներ, ինչպէս նաև նամակներ, որոնք ծանր յանցանքներու բեռան տակ կը ճնշէին Միւնիխի թատրոններուն գլխաւոր վարիչը Պաուն ֆօն Շրայտէլ, Օպերայի վարիչը Հէռ Ֆէլիքս Մօթլ, և թատերագրը Հէռ Ալպէրթ Հայնէ։ Մ. Զիպէրց այդ հրատարակութիւններով կ'ամբաստանէր թէ առնոք աւելի կամ նուազ գայթակղալից կերպով չարաչար գործածած էին իրենց այդ պաշտօնները։ Ընդհանուր կերպով կ'ամբաստանուէին թէ թատերարուեստին կը հեռացնէին ձեռնտաս և փորձառու դերասանները և երգչուհիները տեղ բանալու համար իրենց անձնական բարեկամներուն և սիրականներուն, որոնք ո՛չ ձեռնհասութիւն ունին և ոչ ալ ա՛ն քան պատուաւոր են։ Պաուն Շրայտելի համար կ'ըսուէր թէ ուղղակի Վիեննայէն թատերական դպրոցէն առաւ Վիլմէր անուն դերասանի կին մը, որուն հետ իր յարաբերութիւնները վերջին ծայր մտերմական էին, և Հէռ Հայնէի բարեկամական ազդեցութեամբ կարեւոր դերեր տուաւ անոր, հանրութեան բողոքներուն և քննադատութիւններուն հակառակ։ Հէռ Մօթլ ևս կ'ամբաստանուէր թէ դերակատարներու իր ընտրութեան մէջ կ'առաջնորդուէր ա՛լ աւելի իր ընկերային նախասիրութիւններէն քան արուեստական գնահատութենէն։ Այս վերջինին կիրառ ալ երգչուհի Հէնրիէթ Շեռնտարթնէր, թէ համաձայնութիւն մը կնքած է Ֆրանքֆուրթ անուն թատերական դորձակալի մը հետ, որ հարկ եղած դրամը կը հայթայթէր Տէր և Տիկին Մօթլի, և ասոնք ալ ի փոխարէն պաշտօնի կը կոչէին անոր կողմէ յանձնարարուած դերակատարները։ Երգչուհին ամէնէ դատ իր ազդեցութիւնը չարաչար կը գործածէր և ասդէն անդին մեծ վարձքերով երգի դասեր կուտար չահաւէտ պայմաններով։ Հէռ Հայնէի դէմ եղած ամբաստանութիւնն ալ ա՛ն էր թէ անոնց բոլոր գայթակղալից արարքներուն օժանդակող և ազակից մին էր։

Իր յօդուածներուն հրատարակութեան ընթացքին մէջոցին Հէռ Զիպէրց բայէ ի բաց հրաւէր կը կարդար Պաուն ֆօն Շրայտէլի դատ բանալ իրեն դէմ, և երբ այս վերջինը և իր պաշտօնակիցները իր իսկ առաջարկութեան վրայ գործողութեան սկսան, Զիպէրց երկար չատագովականի մը ձեռնարկեց իրեւ հաստատութիւն իր վրայ բոլոր ըսուածներուն։

Կանչուած վկաներուն մէջ, որոնք յիսուն-վաթսուն հոգի են, կը գտնուին Հարաւային Գերմանիոյ գրական և թատերական շրջանակներուն մէջ շատ մը անուանի անձնաւորութիւններ։ Տր. Ռիչարտ Շեթրաուս ևս հրաւիրուեցաւ վկայութիւն տալու, բայց Բարիզէն գրեց թէ «Սալօմէ»ի ներկայացումները անկարելի կ'ընեն իրեն դատարանին առջեւ երեւնալը իբրեւ վկայ։ Ամէնէն չանգրգիռ վկաներէն մէկ քանին ևս կրցան են վկայի անախորժ փորձութենէն խուսափիլ հիւանդութեան կամ անկարողութեան բժշկական վկայագիրներու միջոցաւ։

Ամբաստանողը, որ հիմա իբրեւ անուանարիլ ամբաստանեալ է, իր նախնական հարցաքննութեանց ընթացքին մէջ ըսաւ թէ իր հրատարակութիւնները հիմնուած են կարգ մը տարբեր անձերու կողմէ հայթայթուած տեղեկութեանց վրայ, անոնց անունները չուզեր յայտնել, թէև շատերը արտօնած են զինքը իրենց անունները տալ համաձայնութեան։ Ինք այն յօդուածները հրատարակեց ոչ թէ աղմուկ և գայթակղութիւն պատճառելու պատրուակով, այլ թէ իր պարտաւորութիւնն էր հանրային հատատութեանց մէջ տեսնուած զեղծումները հրապարակել իբրեւ պարկեշտ քաղաքացի մը։ Ամբաստանեալին և դատաւոր կողմին փաստաբանին միջև երկարատեւ պայքար մը տեղի ունեցաւ սա՛ հիման վրայ թէ ինչ էր արդեօք բուն նշանակութիւնը Պաուն ֆօն Շրայտէլի և Օր. Վիլմէրի յարաբերութեանց մասին Զիպէրցի ակնարկութիւններուն։ Ամբաստանեալը վերջի վերջոյ յայտարարեց թէ ապացոյցներով պիտի հաստատէ որ Օր. Վիլմէր ա՛յնպիսի առանձնաշնորհումներ կը յայտնէր, որոնք սովորական չէին ուրիշ թատրոններու մէջ, և հակցուց թէ անոնց երկուքին միջև սիրային որոշ յարաբերութիւն մը կայ։

Հէռ Մօթլի փաստաբանը ըսաւ թէ ո՛չ միայն իր պաշտպանեալին, այլ նաև անոր կնոջ պատիւը անուանարկուած է։ Տիկին Մօթլի համար կ'ըսուի թէ չատ թեթեւգլուխ է, չատ է ամէն բանի մէջ, և դրամի պէտք ունի չարունակ իր ճաշակը և պարժանքները գոհացնելու համար։ Մինչև իսկ վկայ մը յայտարարեց թէ Տիկին Մօթլի վիճակը պէտք է պատասխանի տեսակէտով դիտուի։ Տիկինը խոստովանեցաւ դրամ փոխ առած ըլլալը, բայց յայտարարեց թէ իր ամուսինը այդ մասին բնաւ և է տեղեկութիւն չունի։

Դատը պիտի չարունակուի։

ՄԱՏՐԻՏԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ.

Մարիտի միջազգային ցուցահանդէսը որ 1907 դեկտեմբեր, հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներուն տեղի պիտի ունենայ։ Յարտարարուեստի Պալատին մէջ, յաջողութիւն մը պիտի ըլլայ, ինչպէս պիտի ծանուցուի։ Իր ծրագրին մէջ կայ նարարարուեստի, արուեստի, մանիֆաթուրայի և արհեստներու բոլոր ճիւղերը։ Պատուակալ նախագահն է Սպանիոյ առեւտրական նախարարը և պատուակալ անդամ պիտի ըլլան Թամամէսի և Կալէսթէի դուքսերը ուսուար դեսպանները։

Յայտագիրներ և տեղեկութիւններ կարելի է ուզել ցուցահանդէսին օտար ճիւղերու կազմակերպիչ յանձնաժողովէն քարտէզարէն, Պրիւսէլ (Պելժիա), Հիսրաուլիք փողոց թիւ 15։

ՔՐՈՆԻԿ

ԲԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ թէև հրաւիրուած էր երեկ Դալաթիոյ Խորհրդարանը նիստ գումարել, սակայն Ս. Պատրիարքը անձնական պարտութիւնն պատճառաւ երեկ ալ իր ընակարանը մնացած ըլլալուն, նիստը տեղի չունեցաւ։ Ս. Նախագահին բացակայութիւնը իմացած ըլլալով ժողովականները, մնացադրն մասամբ չէին եկած։ Ներկայ էին միայն դեր-սանտրատես Ֆիրան պէյ Սէնան և անդամներէն Տօքթ. Սէնէկեան պէյ, Մկրտիչ էֆ. Սասսեան և Վահան էֆ. Սրբենեան, որոնք օրակարգի խնդիրներուն վրայ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին երկու ժամ չափ։

ՖԷՐԻԳԻԻՂԻ քարոզիչ Տ. Տիրայր Ծ. վրդ. ընկերակցութեամբ տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդի Բ. պատնէշեան Յակոբ էֆ. Պարի երէկ Ս. Պատրիարքին քովնակալանը երթալով Ն. Սրբազնութիւնը ըստ սովորութեան հրաւիրեցին Ֆէրիգիւղ պատարագելու։ Ս. Պատրիարքը ընդունեց։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ կոչած յանձնաժողովութեան համաձայն Ամանորեայ երեք թատրոնները նկեղեցիներու մատակարարութիւնը միացնելու համար, որոշուեցաւ 7 անձ Սամանթիայէն, 3 անձ Նաւբը Գարուէն և 2 անձ ալ Ալիթը Մէրմէրէն անել, այս մասին խորհրդակցութիւններ կատարելու։

ԿԱՐԻՆԷՆ կը գրեն մեզի Ապրիլ 29 թիւով.—Զատկի տօնը հանդիսաւոր կերպով տեղի ունեցաւ տեղւոյս մէջ։ Երեք չաբաթէ ի վեր քաղաքս գրաւուող Վանայ առաջ, տեղապահ Տ. Ներսէս Ծ. Վ. Խապայեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Զատկի առաւուն և քարոզեց խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։ Ապրիլ 12ին տեղացող ձիւնին պատճառաւ ճամբաները գեռ ձիւնով ծածկուած են և ասոր համար Տ. Ներսէս վրդ. առ այժմ հոս կը մնայ։ Կը յուսացուի որ մէկ քանի օրէն ճամբայ ելլէ դէպ ի Վան։ Տեղւոյս Դատաւ. Ժողովը մէկ քանի օրէն նիստ պիտի գումարէ առաջնորդական խնդրոյն մասին վերջնական որոշում մը տալու համար։ Թէև մէկ երկու չաբաթ առաջ գումարուեցաւ բայց կարծեաց անհամաձայնութեան պատճառաւ առաջնորդի խնդրոյն մասին եզրակացութեան մը չյանգեցաւ։ Դատաւ. Ժողովոյ անդամներուն մեծամասնութիւնը համակիր է Տ. Զաւէն վրդ.ի և կը յուսացուի որ Ն. Գերապատուութիւնը դարձեալ կոչուի իր պաշտօնին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ կարգադրութեամբ, Տ. Եղնիկ Ծ. Վ.ի, ինչպէս նաև Միհրան էֆ. Սէթեանի և Սկիւտարի Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէ մէկոյն ներկայութեամբ երէկուընէ սկսաւ ցուցակագրուիլ հանգուցեալ Պաղտիկ էֆ. Սագաբանի տանը մէջ գտնուած և Շուկայի խանութին մէջ եղած գոյքերը, իր նիթական վիճակը ճշտուելու և ըստ պէտք աղքին բաժինը որոշուելու համար։

ԶԵՅԹՈՒՆԷՆ կը գրեն մեզ Ապրիլ 23 թիւով.—Տեղւոյս Կաթ. Փոխ. Արշակունի Վաղարշակ Վրդ. մէկ քանի օրէն թեմական այցելութեան կ'ելլէ դէպ ի Ալպիստան, ուր պիտի անցնէ Զատիկը, և ուրկէ պիտի անցնի նաև Եփեսոս։ Հայր Արշակունի իր պաշտօնին նկատմամբ տարած կրթ. և եկեղց. ջանքերը, և տածած խնամքները արդարև գոհունակութեան արժանի են մեծապէս։ Նոր Տարւոյ առթիւ տեղացւոց իբր միակ մեսայուն արհեստ գործագործութեան ձեռնարկից և յաջողցաւ ի գլուխ հանել վերջապէս և վարժուհի Տիկին Սինէմի (քուրդ) հանգանութեան տակ կ'աշխատին խումբ մը աղջիկներ և հարսներ։ Այս օրերս իրենց նախախայրիքը տուին բաւական յաջողութեամբ. տեղացիք յայտ ուրախ են առ այս և գոհրդ վիճակահանութեան պիտի դրուի։ Կամ. Փոխանորդը յԱրապաշ-Եկեղեցի, և Քրիշի Աւագ գիւղերը մէջմէկ ուսուցիչներով օժտեց։

—Աւագ չաբթուն, Խթման Երեկոյին, Ս. Յովհաննէս (Ս. Յակոբայ) եկեղեցւոյ քահանաներէն Տ. Մինաս քհ. Աղամապէյեան ի Տէր հանգաւ 68-70 ամեայ հասակաւ. ծնած է 1840ին և 1869ին օծուած Տ. Սարգիս եպս. Գալիկեանէ։ 1880ին այրեցած և 27 տարուընէ ի վեր չունենալով ոչինչ, զուրկ զաւակներէ՝ կ'ապրէր հօրեղբօր որդւոյ մօտ։ Իր մահը անմիջապէս հեռագրուեցաւ Կամ. Փոխ. Հօր Հետեւեալ ապտու Ս. Պատարագ մատոյց եկեղեցւոյն Տ. Նշան քհ. Երէցեանը և Օծումը կատարեց, հանդիսաւորապէս պատարագ ու անբասիր կեանքը ի վեր հանելով և թաղման արարողութեան յարմար մասերը տեղական բարբառի վերածելով։ Յուղարկաւորներու երկար հոծ բազմութիւնը՝ Հայ-բողոքական ու հոսանական ազգայիններով՝ երդեցիկ մանուկներու առաջնորդութեամբ և հոգեւոր թեմամբ երաժիշտ Դէորգ էֆ. Նարպանեանի, մարմինը դերեզմանատուն փոխադրուեցաւ, ուր ամփոփուեցաւ։

—Այս տարուան ասան տեղացող ձիւնն ու ձմեռները մեծ առատութիւն մը կ'երաշխաւորէին։ և ցարդ երեւոյթները սկսած էին իրական արդիւնք արտադրելու արօտավայրերը սկսած էին կանանչազարդ սնունդ ու ածիլ։ Բայց իրերը կը փոփոխուին։ Վերջին օրերուս պնդութիւնու անվերջնական տեղատարափներուն յաջորդելին ամոյն թիթեռնիներու խուռներ։

ԽՈՐԻՆ ՅԱՒԻՒ կ'իմանանք թէ՝ մեր յուսէս ողջունեալ պաշտօնակցին՝ Փուճջլրագրոյ Հիմնադիր – խմբագրապետին՝ հանգուցեալ Հաճարձումէ էֆ. Ս. Ալաճաճեանի թաղմանդամ ընտանիքը օգնութեան կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուի։ Հանգուցեալ Համբարձումէ էֆ. Ս. Ալաճաճեան, ինչպէս իր մահուան առթիւ ալ հրատարակեցինք, գրեթէ կէս դարէ ի վեր օգտակարապէս ծառայած է Հայ մամլոյ և սիրելի ու համակրելի հանդիսացած է թէ՛ Պոլսոյ թեան և թէ Ազգին։ Մէկ խօսքով՝ Ալաճաճեան էֆէնտի հանրութիւնն բարոյական օգտին նուիրուած անձ մը եղած է։ Փուճջի երիտասարդ չրջանին մէջ, Ալաճաճեան մինչև տուժած է նիւթականը՝ ի պաշտպանութիւն հանրային բարոյականին։ Ալաճաճեան էֆէնտի՝ այդ անկուն կաճքի տէր և յարատեւութեան տիպար խմբագրապետը՝ մինչև իր կենաց վախճանն անբաժան մնաց իր սիրական Փուճջէն և մահն միայն կրցաւ գանի բաժնել իր լրագրէն։ Ալաճաճեան նիւթական յետին տատիճան խեղճ վիճակի մէջ տանկեց իր հոգին։ Յետ մահուանն՝ երկու մեկնիս միայն գտնուեցան իր քովէն։ Մինչեւ ցայսօր երկու ամիսներ անցած են Ալաճաճեանի մահուանէն ի վեր, եւ մինչ կրնանք անկասկած ըսել թէ՝ չատ քիչեր և թերեւս ոչ ոք մտածած է Ալաճաճեան ընտանեաց վրայ, ոչ ոք բարոյապէս և նիւթապէս օգնած ու ատարած այդ պայուսաւոր և ազնիւ ընտանեաց։ Երբ Հայ և օտարազգի մամուլը դրուատալից տողեր նուիրեց Ալաճաճեան էֆէնտիի յիշատակին, չմոռնալով միանգամայն յիշել անոր նիւթական խեղճ կացութիւնը, Հայ հասարակութիւնն ալ պէտք է, կարծենք, օգնութեան ձեռք կարկառէ վաղեմի և արդիւնաւոր խմբագրապետին ազնիւ ընտանեաց, որ բոլորովին անպաշտպան վիճակ մը ունի այսօր։ Կը սիրենք յուսալ որ մեր այս տողերը ուշադրութեան արժանի կը համարուին և կ'ունենան արդիւնք մը բաղձալի։

ԴՈՒՄ-ԴԱԲՈՒԻ Ազգատասխանը ընդհանրապէս կը ծանուցանէ թէ վերջացող ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.—Ամեն. Ս. Պատրիարք 345½ դրչ., Այրի Տիկին Ագապի Մ. Գափամանեան իր ամուսնոյն մահուան առթիւ 162 դրչ., Կարապետ և Մելքայել էֆ.ք Բասմաջեան, Յովհաննէս էֆ. Բէյլէճեան, Մանուկ էֆ. Զէնճիրճեան և Յարութիւն էֆ. Մովսէսեան 10ական, Պետրոս Միւթէվէլլի 5 դրչ.։

ՍԿԻՒԹԱՐԻ աղքատ հիւանդաց հիմնական ընդհանրապէս կը ծանուցանէ թէ տարւոյս ապրիլ ամսոյ մէջ հետեւեալ նուէրները ստացած է. Գեր, Մկրտիչ Արքեպս. Վահանեան 20 դրչ., Տէր. Գարրիէլ պէյ Թաշճեան 25 օխա բրինձ, Տէր. Երանուհի Մ. Ալիսթեան՝ իր ամուսնոյն յուշարկաւորութեանը առթիւ 60, Արշակ էֆ. Մազլաճեան՝ իր զաւկին ծննդեան տարիս 40, Գասպար էֆ. Խաչիկեան իր զոքանչին՝ Տէր. Հանրիկի Զալբեանի յուշարկաւորութեանը առթիւ 50, Գէորգէն էֆ. Մեզրաբեան ապրիլ ամսոյ կամաւոր նուէրը 20, Եղբարք Հինգլեան էֆ.ք իրենց մօրը յուշարկաւորութեանը առթիւ 108, Եղբարք Սարայարեան էֆ.ք իրենց մօր յուշարկաւորութեանը առթիւ 40, Լեւոն էֆ. Թօփալեան 40, Խաչիկ էֆ. Պասմաճեանի մահուան տարելիցին առթիւ իր մայրը Տէր. Միւնեվէր և քոյրը Տէր. Սիմոնէի 20ական, Մարտիկ էֆ. Գապաէրկան 20, Ոմն՝ իր անուան տօնախմբութեանը առթիւ 20, Պետրոս էֆ. Պալեան 5, Օնիկ էֆ. Աբիկեան 5 դրչ., և Յարութիւն էֆ. Մրմիկեան իր հեղինակած «Հին Օրեր» անուն գիրքէն 150 օրինակ։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԻ ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԸ.

Անցեալ 1906, Հոկտ. 30ին, տեղւոյս մէջ նոր ժողովարան մը շինելու նպատակաւ երկու Անգլիացի և երեք տեղացի Հայ – բողոքականներէ կազմուած նոր յանձնաժողովը իր նուիրատուութեան գործը չարունակելով մինչև Մայիս 3ին՝ զանազան տեղերէ և եկեղեցիներէ 10,933½ դրչ. հաւաքած էր։ Այս անգամ Մայիս 5ին Տրուազգա այցելեալ Ամատրն, Շեմարանի մը Բրոֆիլէքսներէն Պաթիմբարանակ Ամերիկացի Մր. Ո. Կիլրիէլ, (Mr. W. G sriel) անուն բարեսէր մը վերոյիշեալ յանձնաժողովի գանձապետ Մր. Գ. Ֆ. Ուիթիոլլին եկեղեցաշէնութեան նպաստակով 50 անգլ. ոսկենոց դրամագլուխ մը յանձնած է, այս դրամով յանձնաժողովը իր նիւթական պէտքին այսինքն 36,000 դրչին վրայ գրեթէ կէսը պատրաստ ունի իր դանձապետին մօտ։ Յանձնաժողովը այսօր, Մայիս 8ին, որոշած է իր գործունեայ անդամներէն «Զէր պատուարժան Թերթի Թղթակիցը» Պատ. Յովհ. Սէֆէճեանը նուէրներ հաւաքելու նպատակաւ այցելութեան ղրկել Թուքրիոյ Հայ Աւետարանականաց Թիւթանական եկեղեցիներու և տարբեր քաղաքներու մէջ բնակող բարեսէր անձերու։ Ցիշեալը վաղը ֆրանս. չոգենաւով քաղաքէս կը մեկնի դէպ ի Պոլիս։

«Մանզու�» Պատ. թերթի մոլի համակիրներն
ԹԱԳԻՒՈՐ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ
Տարտանել, 8 Մայիս 1807

Մ Ա Հ

ԾԱՆՕԹ ԴԵՐԱՍԱՆ ՀՕԼԱՍ ԷՖԷԷՆՏԻՒ

Ցաւօք կը լսենք թէ ծանօթ դերասան Գէորգ Հօլասս էֆէնտի, որ վերջերս ուղեղային կսկծածի մը ենթարկուած ըլլալով, անակնկալ կերպով կորսնցուցած էր խօսելու կարողութիւնը և ճանաչողութիւնը, երկու ամսուան երկար հիւանդութենէ մը ետք, երէկ առտու, ժամը 1ին մահկանացուն կնքից Գասպրեանը՝ Բէքթաշեանի իր բնակարանին մէջ։

Հանգուցեալը արտաքին երեւոյթով առողջ մարդու մը պատրանքը կուտար լեցուն մարմնովը, կայտառ դէմքովը և կորովի չարժուձեւերովը։ Հիւանդութեան գոյժը առաջին անգամ հաղորդուեցաւ Ալիքսանեան էֆ.ի վարչութեամբ կազմակերպուած Օսմ. նոր Տուսանթիք խումբին՝ առաջին ներկայացումին պահուն իսկ, երբ արդէն հասարակութիւնը դրաւած էր ամբողջ թատրոնը և ներկայացումը սկսելու համար Հօլասի կը սպասէին ընկերակիցները։

— Հօլասը պիտի գայ, Հօլասը չեկաւ։

Այս փարատեալ վարագոյրին ետին ու գէշլիսին մէջ կ'արձագանգէր անբացատրելի անձկութեամբ, քանի որ խումբը իր այս առաջին ներկայացումին մէջ, ոչ թէ տասը՝ այլ ինքզինքն ալ պիտի ներկայացներ հանրութեան։ Եւ Հօլաս Ալիքսանեանի հետ, հիմերէն մէկն էր նոր խումբին։ Ցանկարծ լուր եկաւ թէ Հօլաս անակնկալ կերպով հիւանդացած է։ Շանթի մը նման հարուածեց այս անակնկալը ամբողջ խումբը։ Ի՞նչ պէտք էր ընել հիմա. առանց Հօլասի չարունակել ներկայացումը թէ դադրեցնել. մէկս կողմէ Հօլասի հիւանդութիւնն ալ կրնար դերասանական դիւրահասկանալի բռիւֆ մը կարծուիլ որուն օրինակները միշտ անպակաս եղած են արուեստագէտներու մէջ։ Ամէնէն աւելի մտահոգութիւն պատճառողը սա էր թէ Հօլասի բացակայութիւնը արդեօք ի՞նչ տպաւորութիւն պիտի ընէր ներկաներուն վրայ։ Ժամերը թանկագին էին. ներկայացումին որոշ ժամանակը անցած էր իսկ, Ալիքսանեան վճռական որոշում մը առաւ, ու անմիջապէս հանդիսականներուն ներկայացուով յայտարարեց թէ՝ Հօլաս հիւանդ է և թէ անոր դերը ուրիշ մը պիտի կատարէ փոխանորդաբար։ Դժուարդ արուեստագէտին հիւանդութիւնը, որ աստիճանական յառաջացումի մը ունեցած էր, վերջապէս զգեստեց զայն։ Հօլաս 1859ին ծնած էր Բերայի մէջ և նախնական ուսումը առած Ս. Յակոբայ վարժարանին մէջ։ Ցառաջած էր նաև թուրք վարժարան մը, և յետոյ ժամանակ մը պաշտօնատեղեակ էր Տրապզոնի և Սամսունի Բէժիի վարչութեանց մէջ։

Ֆասլաբեանեան ազգասիրդութեամբ 1873ին ընդդրկած էր դերասանական ասպարէզը և մասնակցած էր նաև թուրքերու և մանաւանդ Պրուսայի մէջ մեծ ընդունելութիւն գտած էր։ Իր անսխեթութեամբ և բնական դերքերով, չարժուձեւերով և յատակ ու ճիշդ առոգանութիւնով, մեծ համակրութիւն չունեցած էր որուն համար մասնաւոր գնահատութեան արժանացած էր օսմ. հասարակութեան։

Օսմ. խումբին մէջ, ողբացեալ Սիսակին յաջորդը եղած էր և իր նախորդութիւնը տուած էր կռան բրբմիթի դերերուն, որոնց մէջ չատ ճարտարօրէն փայլեցաւ վերջի Բաղդատի չրջանին, և արժանաւորապէս փոխանորդեց Մանկեան էֆ.ն որ այն ատեն հիւանդ էր։ Մասնաւորապէս իր նիւթարգրին կը յարմարէր կեանքը ճանչցող, վայելչութիւնը գիտցող, փորը կուչտ ու կեանքէն գոհ մարդու տիպարը որ լուրջ խնամատարութեան մը պատուն կրնայ նաև սրամիտ խօսք մը պանուն։ Որչափ յաջող ողբերգակ, ու հակառակորդ դերասան, նոյնչափ ալ կատակերգակ էր և զուարճանոցներ մէջ դերեր ունէր, որոնք իր տգեղութիւնը կրնան նկատուիլ կատարելագործ։ Մէկ խօսքով ճշմարիտ արուեստագէտ մը որ բեմի կուգար դիմախաղութիւնն, չարժուձեւերու և առոգանութեան երբեմն առուելու թիւններով։

Հոլասի մահը իրական կորուստ մըն է օսմ. բեմին համար և ցաւալին այն է որ իրեն յաջորդելիք մէկը չկայ արդի դերասաններուն մէջ։ Իր մահը որչափ տխուր հարուած մըն է ընտանիքին, նոյնքան մեծ կորուստ մըն է Ալիքսանեան խումբին համար, որուն գլխաւոր ջիղերէն մէկը ըլլալու կոչած էր։

Հանգուցեալը ամուսնացած էր և կը թողու այրի մը և երկու չաբաթեայ զաւակներ։ Մանչ զաւակը՝ Անթուան էֆ. Հոլաս պաշտօնակից է Ղալաթիոյ մարտական մէջ։

Հանգուցեալին մարմինը երէկ փոխադրուեցաւ Գալաթիոյ Հայ-Հոգեւորականներու Ս. Լեւոն մատուռը, ուր տեղի կ'ունենայ այսօր յուղարկաւորութեան հանդէսը ժամը 3ին (Ը. Թ.)։

ԳԷՈՐԳ ԷՖԷԷՆՏԻ ՀՕԼԱՍ

ԴԵՐԱՍԱՆ ՕՍՄ. ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԽՄԲԻ

Ցետ կարճատեւ հիւանդութեան, քնդունելով զՍ. Խորհուրդս եկեղեցւոյ, ամանդեց իւր հոգին ի ձեռն Արարչին, համակելով ի սուգ անմխիթար իւր ամուսինը, որդիքը, քոյրերը, բեռորդիքը ու բոլոր մարձաւոր ազգականները որոնք ցաւօք սրտի կը հրաւիրեն ղծանօթս և զարեկամս ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր արարողութեան, որ պիտի կատարուի վաղը, Հինգշաբթի, ի ժամ 9 (Ը. Թ.), յեկեղեցւոյն Սրբոյն Լեւոնի (ի Բաղկեղեն), ուր արդէն փոխադրեալ է Հանգուցեալին մարմինը։

Բաղկեղեն, 9 Մայիս 1907

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

Մ Ա Հ

Պարտիզակի Բողոք. հասարակութենէն Ցարութիւն էֆ. Գուրուճեան որ ժամանակէ մը ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, չարաթ առաւօտ մեռաւ։ Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Կիրակի օր. հոծ բազմութեան մը ներկայութեան։ Ց. էֆ. Գուրուճեան տեղւոյն Ազգապետական փոխանորդի պաշ

;;ԹԱՂԹԿ;;
ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՆԳԻՍՈՒՆԸ

Բ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ԹԻՒ 36ՐԴ

Ծաղիկի 36րդ թիւը հրապարակ կելլէ այսօր չահեկան բովանդակութեամբ։

Յօդուածներ ունի՝

Տիկին Իսկուհի Էնֆէրեճեան.—Ամուսրիութիւնը։

Տիկին Իսկուհի Միհաս.— Տղա հոգին։ (Թարգմ. Օր. Ալիս Մանուկեանի)։

Օր. Արփենի Նահապետեան.—Տափակութիւնը գրողներու մէջ, մեր վարժուհիներուն չնորհիւ։

Օր. Սուսիկ Ճիւճիրեան.— Մերուժան Պարսամեան (Ժամանակակից Թերքանայ բանաստեղծները)։

Օր. Մանենի Խաչատպուլեան.— Խոստովանանք (Ոտանաւոր)։

Վահան Թօշիկեան.—Պէրպէրեան և իր հոգին ստանջողները։

Գրոնիկ, Գպրոցականներու Ծաղիկը են։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

22 Մայիս 1907

Ֆրանսական 3 1/6	94 65
Օսմանեան Միացեալ	94 —
Երկաթուղի	152 —
Պանք Օթթօման	708 —

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎԱՃԻՇԱՔ

Սառաբէթուրմա մէջթուպի գալէմի խիւլեֆասընտան իզլէթլու Ալի Նուսրէթ պէյէ բիւթպէի Սանկյէ սինքիք միւթէմայիլի թէվճիհ պույրուլմուշ սբր։

ՄԻՏԱԼԻԱ

Տէրսաատէթ Օնունճը Գումգապու պէօլիւկինտէ սէր գօմիսէր Եուսուֆ Ճէմալ էֆէյէ կիւմիւշ Լիյագաթ միտալիսը իհսան պույրուլմուշ սբր։

ՆԵՐՔԻՆ

Մ. ԱՆԱԹՈԼ ՖՐԱՆՍ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ.— Առջի օր Իւնիոն Ֆրանսէզի սրահին մէջ 23 հոգւոյց սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ հռչակաւոր ակադեմական Մ. Անաթոլ Ֆրանսի, որ Պոլիս կը գտնուի այժմ։ Ներկայ էին ֆրանսական դեսպանատան պաշտօնատարները և երեւելիներ։ Սեղանին վրայ Ֆրանսական Առեւտր. Սենեակին նախագահ Մ. Ժիաօ կարճ բանախօսութիւնով մը բաժակ պարպեց հոյակապ մատենագիրին կենաց։

Սթամպուլ այս հայ՝ներոյթին առթիւ կը գրէ.—Ներկայնները ամբողջ ֆրանսական գաղութը չէին ներկայացներ։ Բայց աւելին պէտք չկար ապացուցանելու համար Մ. Անաթոլ Ֆրանսի թէ Ֆրանսայի ի՞նչպէս կ'սիրին և կը բարգաւաճին այս Կայսրութեան մէջ։ Մ. Ֆրանս ապահովաբար գոհ մնայ այս Կայսրութեան մէջ իր հայրենակիցներուն վայելած հիւրասիրութենէն։ Վաճառականներու և գործի մարդոց հետ անցուցած այս քանի մը ժամերը յուսալի է որ զգակարապէս գործածուի յուսակատես ֆրանսայի հայրենասէրին կողմէ, որ Մ. Անաթոլ Ֆրանսի վրայ կը միանայ խորհողը և գրագէտը»։

ԳԵՐՄԱՆ դեսպանատան Բ. թարգման կարգուեցաւ Պերլինի արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատարներէն Մ. Բիէնթիէն։

*** Գերման դիւանագէտ Մ. Վախթէր որ Պոլսոյ գերման դեսպանութիւնը առժամաբար վարելու պաշտօն ունի Պ. Մարշալի բացակայութեան, մօտերս Պոլիս կը ժամանէ։

ՄԷՆԷԼԺԻԹԻ ՀԱՄՍԱՃԱՐԱԿ.— Առողջապահական Բարձր Խորհուրդը առջի օրուան նիստին մէջ նկատի առաւ ուղեղաապակի (մենինժիթի) խնդիրը, որ ինչպէս երէկ գրեցինք, իւր տարածիկի հիւանդութիւն կրնայ համաճարակի հանգամանք ստանալ։ Իրաւ է թէ խնդիրը ծանր հանգամանք չունի և վերջերս ուղեղատապի 20 դէպք միայն պատահած են և թեթեւ են տեսակները, սակայն Քաղաքապետութիւնը ամէն պահանջուած միջոց ձեռք առաւ, չարիքը բոլորովին սահմանափակելու համար։

ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Առանցի Թարսուս քաղաքին մէջ ընտիր ջուր իսի հայթայթուի և քաղաքին մէջ էլեկտրական լուսաւորութիւն պիտի հաստատուի։ Այս առթիւ հարկ եղած գործիքները յանձնարարուած ըլլալով, Մէրսին հասան։ Միւս կողմէ տեղւոյն թաղապետութիւնը ձեռնարկեց չուկային նորոգութեան և ընդարձակման։

ՄԻՏԻԼԷՆԻ Պանքայի բաժնետէրներու ընդհ. ժողովը տեղի ունեցաւ Միտիլիի մէջ և որոշեց 100ին 5 չահաբաժին տալ բաժնեթուղթերու անուանական արժէքին վրայ, այսինքն 35 ֆրանք։ Վճարելի յուլիս 15էն սկսեալ։

ՊԱՂՊԱՂԱԿ ԵՒ ՕՇԱՐԱԿ.—Նկատելով որ ամրան եղանակին առթիւ Եէնի Ճամիի և կամ ուրիշ վայրերու մէջ օրան 2 դրուշի ծախուած պաղպաղակները և 5 փարանոց ներկուած օշարակները առողջութեան վնասակար են, ծանուցուեցաւ առողջապահական պաշտօնեաներուն, արգիլել անոնց վաճառումը։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Պանքային վիճակահանութենէն 10,000 դրուշ չահող 16.346 թիւ տոմակին կէսին տէրը՝ Տարսոնէ գտնուող Իճալիէ մարտանաւին սպաներէն հարիւրապետ Հասան Թահսին էֆ. նոյն պանքային Տարսոնէի մասնաճիւղին դիմելով, ստացեր է իրեն բաժին ինկած 5000 դրուշը։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Պրուսայէն կը գրեն թէ խոպանի բերքը իր ընթացքին կը հետեւի։ Որդերու 100ին 80ը առաջին փոփոխութեան մէջ են։ Առ այժմ գանգատ չկայ և կարելի չէ այժմէն գուշակութիւն ընել։ Առևարական գործերը համեմատապէս հանդարտ են։ Դաշտային աշխատութիւնները և չերամաբուծութիւնը են միայն ժողովուրդին արդի դիւսւոր զբաղումը։ Իսիրնէէ կը գրեն թէ երաշտութիւն սկսած է տիրել, զոր կ'բարդառնայ ամրան հունձքերուն։ Հալէպի մէջ ալ երաշտութիւն կը տիրէր և ալիւրի գինը մինչև 100ին 40-50 վրայ դրաւ, բայց անմրցիներու վրայ քիչ մը իսկաւ, և նոյն իսկ կարկուտ տեղաց, որ կը վախցուի թէ վնասէ բերքերուն։

ՐՆՏԻՐ ՔՕՂԱ ընել տալու համար ձեր չապիկներուն՝ դիմեցէք Սկիւտար Փօսթաուօղը Շէյխ Ճամիի, Արապա մէյտանը՝ Տիար Յակոբ Փափազեանի ՕՍՄԱՆԼՔ ԻՒԹԻՒՀԱՆԷՍԻՆ, ուր չապիկներ, օճիքներ, թեւնոցներ ինչպէս նաև ամէն կարգի ճերմակեղէններ կը քօլայուին, ու կ'արդուկուին մաքուր, ընտիր և ճաշակաւոր կերպով։ Կը նորոգուին նաև չապիկներ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Ասաքաղաքի Լանրաչա Յովհաննէս անուն փերեզակ մը, որ 15 օր առաջ Գայսասի գիւղախուսմին Արաման Տիվանէն անցած էր հաւկիթ և այլն Ատալազար տաներու համար, իր ձիովը անհետացած էր։ Այս լուրին վրայ Բանարաի գայմագամը ոստիկան-զինուորներու հարիւրապետ Իսմայիլ պէյը զրկեց խուզարկութեան համար։ Յովհաննէս գնդակահար մեռած գտնուեցաւ Արամանի և Սալմանլըի մէջտեղի անտառէն։ Քննութեամբ հաստատուեցաւ որ այդ ոճրին հեղինակներն են չրջակայ գիւղերէն Գասբօղլը ՀԷՆՄԷ, Ապտիօղլը Իսմայիլ և Իսմայիլ, որոնք ձերբակալուեցան և խոստովանեցան իրենց ոճիրը։

ՀԷՐԵՂ.—Երէկ առտուան մօտ հրդեհ ծագեցաւ Պէշիքթաշ Ուզունճա Օվա քարուկիր տունի մը, որ ամբողջովին այրեցաւ։ Ապահովագրական ընկերութիւններն վնասած են 600 օսմ. ոսկի։ Մօտը գտնուած տուն մըն ալ մեծապէս վնասուեցաւ։

*** Անցեալ չորեքշաբթի գիշեր Մէրսինի մէջ Եուսուֆ ազայի քեռորդին Սէլիմ, կնոջ Ֆաթմա և մէկ տարու աղջիկ մը քնացած էին, երբ լամբարը չրթեցաւ և բոցերուն մէջ մնալով այդ երեքը, ողջ ողջ այրեցան։

ԴԻԱԿ.—Գատրգիւղ, Մոտայի ծովեզերքին դիակ մը գտնուեցաւ։ Հաստատուեցաւ թէ խղդուողը Գարաեորկի անուն երիտասարդ մըն է, արհեստով դրագիր։ Ցայտնի չէ թէ անձնասպանութիւն մը թէ ոճիր մըն է դէպքը։

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ,— Աւստրիական Օլիմբօ չոգենաւը, որ Սեւ ծովէն կուգար, Գանտիլլիի բակերը առագաստաւորու հանդիպեցաւ և անոնց չընդհարելու համար ուղղութիւնը փոխեց։ սակայն հոսանքին բռնուեցաւ և մինչև Վանիքէօյ քշուեցաւ, ուր երկաթ նետեց և վերջապէս ցամաքին մէկ մետր հեռուն խրեցաւ։ Նոգենաւը քիչ վերջը, բաւական աշխատելէ ետքը, կրցաւ ճամբան շարունակել։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐ. ՀԲԱՊԱՐԱԿԸ
(Մայիս 9 Հորեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Առաջին ճերմակ	օքան	41—42
Երկրորդ »	»	40—
Խառն		39—
Զավտարը		36—37
Կարծր առաջին	»	43—43 1/2
Կարծր միջին	»	39—42

Այսօր 15 վակոն Անատօլուի ցորեն ժամանեց։

ԱԼԻՒՐ Ղրշ.

Տեղական	դրմա	Ա. պարկ	84—
»	»	Բ. »	82—

ԹԵՓ

Օքան 19-19 1/2 փարա

Վաճառականներու մէջ պաշտօնավարող Տնօրէններ՝ Ա. 250, Բ. 150 ու Գ. 75։ Վաճառականց մէջ ծառայող վաճառող պաշտօնեաներ (տէզգեհանաբ) Ա. 100, Բ. 75 և Գ. 50։ Վաճառականց սպասաւորներ՝ Ա. 30, Բ. 20 ու Գ. 10։ Շրջուն վաճառողներ՝ Ա. 30, Բ, 20 և Գ. 10։

Տանտիրոջ մէջ ծառայող սպասաւորներ՝ Ա. 30, Բ. 20 ու Գ. 10։

Երիս. ձիով կառքերու խրաքանչիւրէն՝ Ա. 100, Բ, 80 և Գ. 40։ Մայլերէ՝ Ա. 40, Բ, 30 ու Գ, 20։ Ձեռնասայլ գործածողներէ ու բեռնակիրներէ՝ Ա, 20, Բ, 15 ու Գ. 10։

Մէրկիմներէ՝ Ա. 50, Բ. 30 և Գ. 20։ Տնտեսական հանրաբերու մէջ սէրկիի և ուրիշ միջոցաւ առեւտուր ընողներէ խրաքանչիւրը ամսավճարով առնասարակ՝ Ա. 20, Բ. 15 և Գ. 10։ Նոյն տեղերը անասունի առեւտուրով զբաղողներէն՝ Ա. 20, Բ. 15 և Գ. 10։ Մուսեպիներ, ձեռնոցներ, հեղալ խաղնոցներ ու նաւագածներ՝ Ա. 40 Բ. 30 և Գ. 20, Թատրոնի և այլն խաղերէ՝ Ա. 1000, Բ. 500 և Գ. 250։

Ոչխարի վաճառականներ՝ Ա. 500, Բ. 400 և Գ. 300։

Էշմակեմներ՝ Ա. 200, Բ. 150 և Գ. 100։

Երկրորդ տեսակ թէմէգիւն որոշ քանակութեամբ կը գանձուի և երեք կարգի բաժնուած է։ Ա.— Առաջին տեսակին մէջ չգտնուած վաճառականներէն ու արհեստաւորներէն և ընկերութիւններէն իրենց գործած վարձին տարեկան վարձքին հարիւրին չորը կ'առնուի։ Երբ այդ վարձքին տարեկան քանակութիւնը սահմանել դժուար ըլլայ և կամ տեղեկագրուած քանակութիւնը եթէ նոյն կալուածին արձանագրուած արժէքին հարիւրին վեցէն պակաս ըլլայ, այդ պարագային վաճառականներէն ու արհեստաւորներէն և իրենց կալուածին մէջ վաճառականութեամբ և արհեստով զբաղողներէն տարբեր կը գանձուի նոյն վարձին համար ստանմանուած արժէքին հազարին երեք համեմատութեամբ։ Երբ անհատ մը իր գտնուած տեղին մէկ մասին մէջ վաճառականութեամբ կամ արհեստով զբաղի, միայն այդ մասին արժէքին հարիւրին երեքը կ'առնուի։

Բ.— Մանաւոր մենաշնորհով հաստատուած ընկերութեանց մէջ ծառայողներու տարբը կը գանձուի անոնց տարեկան վարձքէն, ամսական 300 դրուշի հաշուով, 3600 դրուշ հանելով, մնացածին հարիւրին երեքին համեմատութեամբ։ Ընկերութիւնները պարտաւոր են խրաքանչիւր նոր տարիէն երկու ամիս առաջ իրենց պաշտօնեաներուն անունները և ամսամիաներուն քանակութիւնը պարտնկաղ յայտագիր մը տալ։ Նաև պարտաւոր են այդ յայտագիրներուն մէջ նշանակուած հարկատուներու տարբերը որոշեալ ժամանակին ամբողջութեամբ հատուցանել։ Երբ ընկերութիւն մը այդ յայտագիրը որոշեալ ժամանակին չտայ ու տարբերը չհատուցանէ, անոր պաշտօնեաներուն տարբերը դուրսէն կատարուած քննութեամբ մը կը սահմանուին և ուրիշ հարկատուներու նման անհատապէս պաշտօնեաներէն կը պահանջուի։ Այդ կերպով գանձուած տարբերու մասին հարկատուները գիտողութիւն ընելու իրաւունք չունին։

Գ.— Արխիրի ու ճանիներու յանձնառուներուն և տասնորդի վարձակալներուն դէմէգիւի տարբերը սապէս կը գանձուին.= Յանձնառուներուն և վարձակալութեան գումարը երբ մինչև հարիւր հազար ղրշ, ըլլայ, անոր հարիւրին տասը և հարիւր հազար ղրշ.էն աւելին ալ հարիւրին հինգ դէմէգիւի համարուելով, անոր հարիւրին երեքին համեմատութեամբ կը գանձուի։

(Շարունակելի)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ 21 Մայիս.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Մ. Բիլոն մօտերս Երեսի. ժողովին մէջ բացատրութիւններ պիտի տայ զէնքնկցութեան խնդրոյն և ֆրանսական պատուիրակներուն ընթացքին համար Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին մէջ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բոլիքիճ Քորեսբօնտենց կը տարկուսի այն լուրին վրայ թէ վարչապետը ետ պիտի կենայ զէնքնկցութեան խնդրէն թէեւ Իտալիա ջանքեր կ'ընէ անգլեւգերման մերձեցումի մը մասին։

ՀՌՈՄ.— Աւստրիական դեսպանը, այսօր, երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մ. Թիդոնիի հետ։ Դեսպանը մօտերս Վիեննա պիտի ուղեւորի։

ՊԵՐԼԻՆ.— Եթէ վարչապետ Իշման Պիւլովի անկարելի ըլլայ Ցունիսին երթալ Վիեննա, Պարոն Էրէնթալ պիտի այցելէ Սեպտեմբերին։

ԲԱՐԻԶ.— Շանկայէն կը հեռագրուի ծովային նախարարութեան թէ ֆրանսական Շանցի զրահապատ յածնաւը խրեցաւ խարակներու վրայ, Շանկայի հարաւ արեւելեան կողմը, Շուզան կղզիին մօտ (Հնական Արքիպելագոս Դեղին Ծովուն մէջ), Եանկ Ցէ Բիանկի մօտ)։ Նաւաստիները, 395 հոգի, ազատուեցան։ Այժմ յածնաւը օգնութեան փութայ, յանգով ապառել արկանալ մարտանաւը։ Շանցի չնուազած էր 1893 թն, 9,876,000 ֆր.ի։ Ունի 110 մէտր երկայնք, 14 մէտր լայնք, 22 թնդանօթ և 4 թորփիլաձակ խողովակ։

—Ճապոնական դեսպանը հեռագիր ստացաւ Թօքիոյէ թէ ճապոնական համաձայնութիւնը պիտի ստորագրուի Եչ. օր։

— Լոնտոնի համալսարանները ներկայացուցիչները հանդիսաւորապէս ընդունեցան Սորբան։ Կրթական նախարար Մ. Պոխան ճառ մը արտասանեց։ Անգլիացի հիւրերը ճաշեցին Սէնի կառավարչատան մէջ։ Արտաքին գործոց նախարար Մ. Բիլոն ճառ մը արտասանելով գրաւատեց Անգլիացիները։

— Ելմոնց նախարար Մ. Քայլօ յայտարարեց թէ եկամտի տարբին Երեսի. ժողովոյ ցարդ ներկայացուած լուն պատճառ է եղմանց յանձնաժողովին առաջարկած փոփոխութեանց առթիւ առաջ եկած յապաղումը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Տրանսպոլ նախկին նախարար Մ. Մէլլին, որ Վիեննա ժամանեց երկրագործական համաժողովին ներկայ գտնուելու, ճառ մը խօսեցաւ ի նպաստ երկրագործութեան, ըսելով. — «Դաշտերը վերադառնանք»։ Մ. Մէլլին պատուակալ նախագահ ընտրուեցաւ համաժողովին։

ՀՌՈՄ.— Դանլիճը վստահութեան քուէ պիտի պահանջէ զինուորական արտասովոր վարկերու առթիւ։ Հաւանական է որ նախարարան տաղնապ ծագի, որովհետեւ խորհրդարանական յանձնաժողովը անհրաժեշտ վարկերը միայն քուէարկել կ'առաջարկէ։

ՄԻԶԻԿԱՆ.— Հրդեհ մը փճացուց Նաամի չոգենաւը, որ կ'երթեւեկէր Միշիկան լիճին վրայ, բոլոր ճամբորդները ազատուեցան, բայց 4 նաւազ խղդուեցան։

ՊԱՐՋԵԼՈՆԱ.— Սիրքը այրեցաւ։ 200,000 Բէյեդա վնաս կայ։

ԹՈՒԼՈՒԶ.— Անգլի հրդեհ մը փճացուց Վառիէթէ թատրոնը, չրջակայ տուներ ևս այրեցան և վնասուեցան բոցերէն։

ԲԱՐԻԶ.— Հրապարակը Շարաթ օր լաւ տրամադրութիւն ցոյց տուած էր, բայց այնպէս չչարունակուեցաւ այսօր։ Պերլինի հրապարակին վրայ դրամի մեծ նեղութիւն կը տիրէ և գիները իսկան։ Ասիկա գէշ ազդեց Բարլէզի սակարանին վրայ ալ։ Ֆրանս. Ռանդ՝ ծանր։ Պերլին կը չարունակէ ծախել ռուսական թուղթեր։ Լոնտոնի սակարանին մէջ ևս իսկան գիները, Նիւ Եորքէ եկած այն լուրերուն վրայ թէ Ամերիկան երկաթուղիի թուղթերը և պղնձի հանքերու թուղթերը իսկան։ Ռիո Թինտօ կորսնցուց 33 ֆրանք և իջաւ 2325ի, պղնձի գինն ալ իսկած ըլլալով 100.45։ Սակարանի փակման ատեն տրամադրութիւնը յսալի էր։

ԳՐԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԼՈՒԴԷԹԸ ՆԱՋԻՄԱ

ՖՐԱՆՍԵՍԿԻ ԹՕՒՐԳԵՆԵՎ ԲԱԼԱԲԱՆ

Գասպար Գրատունը որ ծանօթ է իր մինչեւ ցարդ հրատարակած հազարաւոր օգտակար հրատարակութիւններովը, այս անգամ յաջողած է վեց տարիներու անընդհատ աշխատութենէ մը ետք, արտասել Նաղիմա պէյի ֆրանսերէնէ թարգմանած բառգիրքը՝ որ իր տեսակին մէջ մէկ հատիկն է գրեթէ։ Այս բառարանը որ 1900 երեսներէ կը բաղկանայ, իր մէջ կը խտացնէ ֆրանսերէն լեզուին բոլոր գիտական, գրական, արհեստական ու արուեստական բառերը, անոնց առջեւ դնելով բառերուն Օսմանկրէն իսկական հոմանիշը։ Ուստի մէկը որ կ'ուզէ առանց տքնութեան և առանց երկդիմի իմաստներու բուն իսկ ֆրանսերէնի հոմանիշը գտնել, պէտք է անմիջապէս Նաղիմա պէյին այս բառարանին դիմէ։ Ուստոր, բժիշկ, փաստաբան, երկրագործ, վաճառական, մէկ խօսքով ամէն մարդ, անխարդ պիտի օգտուի այս լիակատար բառարանէն, որուն հեղինակը որչափ Տաճկերէնի, նոյնչափ ալ ֆրանսերէնի մէջ հեղինակութիւն մըն է։ Հակառակ այնչափ առուելութեան, հակառակ իր 1900է աւելի երեսներուն, հակառակ իր մաքուր տպագրութեանն ու անթերի բովանդակութեանը, Ալի Նաղիմայի բառարանը կը ծախսուի միմիայն

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒՔՈՒԿԷՍ ՂՐՈՒՇԻ

անհաւատալի ածան գնով մը։ Գասպար գրատունը այնչափ ստուար գիրք մը, այնչափ ածան ծախելով նպատակ ունեցած է առնուազն 100,000 օրինակ ծախել անկէ, զայն ընդհանրացնելով ժողովրդեան ամէնէն համեստ դասակարգերուն մէջն ալ։ Այնչափ ստուար է ծաւալը գրքին, որ գաւառներէն պէտք է 5 դրուշ աւելի ծախք դրկել։

ՀԱՍՑԷ.

Կ. Պոլիս Պապը Ալի ճասէսի
Գասպար Գրատուն։

ՕՐՄԱՆ, ՄԱՏԷՆ ՎԷ ԶՐԱԱԹ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Խիստավէնտիկաբ վիլայէթին Քիրմասթի գաւառատա Զաթմաճ տաղը մէրի օրմանդարրդն հուտուտ մալիմէսի ատիսիլինտէքի մէշալրզ օրման գրմաալընտան 10 սէնէ միւատէթ զարիքնտա քեամիլէն զաթ ու իսրատ օյունտաղ վէ հէր նէվի ատատատա մունթազամ մալիմամի եարըլապիրմէսի իչին եէնի ուսուլտա ֆապրիքադար թէէսիսի վէ իճատլէնէն եալար քիւչատըլա նէէիր մանբաար թէմիզլէմէք վէ պէէր մէթրօ միքեաղընա 100լիք օսմ. ալթունը 100 զրշ հիսապրլա 32 զրշտան եօգարը զամի գազալ իսիլմէք վէ բէյ սիբամէք իսթէյէնլէր պէտէլը մէճմուրն 100ընը Տէրատաէթտէ Օրման վէ մատէն վէ Զրաաթ նէզարէթը ճէլիլէսի վէզնիսինէ վէ մանտիլտէ մալ սանտարըլընա փէչին օյարագ թէպիմ իթմէյէ մէճպուր օյմագ վէ խիմամը միւատէթը մէզարիսէտ թէգարրաբ իսէն պէտէլ հատտը իթիտալտա օյտուզը անյաշրլբը իսէ իհալէյի էվվէլիյէտի վէ ալթը կիւն նէրգամը տարիխսինտէ ատգեյա թապիք իլէ իհալէյի գաթիյէսի իճբա գըլբնմագ իւզրէ իչպա 323 սէնէսի չէնրը հազիրարտն 11ինճի բարար իրթիէսի կիւնիս ատչամնա գատատ մուզայիսէսինէ տէվամ օյունճաղը իլան օյունրը։ 1—3

8 Մայիս 323

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտեան բացուեցաւ Օ.Ո.	102	11
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	102	13 1/2
Նրէկուան էն բարձր գինը »	102	14
» էն վար գինը »	102	08

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ ֆր.	152	—
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ »	151	87 1/2
Նրէկուան էն բարձր գինը »	152	—
» էն վար գինը »	151	75

Շերքէթը Խայրիէ Օ. Ո.	44	—
Շերքէթը Խայրիէի Համիտիէ Օ.Ո	5	40
Միսիրիի Պանքա	5	50
Մէլանիկի » ֆր.	—	—
Ֆամէրսիալ Ա. Ո.	9	03
Բարատա Բրէվիլէժիէ ֆր.	104	50
» Օրանիէթ »	99	50
Իզմիրի քարափ »	—	—
Օսմ. Ապահով. Ընկ. Օ. Ո.	4	75
Ֆրամվայի բաժնեթուղթ »	10	25
Ժիւրատա Թրամվայ » »	5	30
» պարատաթուղթ ֆր.	480	—
Տէրքոսի Ջուրի ընկ. »	35	—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.	18	75
Ֆարաֆ Կ. Պալաս ֆր	453	—
Ֆրանսվալ	53	—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն ֆր.	261	—
Պանք Նատ. Երէս. »	433	—
» » Նոր Օ.Ո.	4	10
Լաւրիոն ֆր.	84	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 զ.էն	զ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	87 08
Անգլիական ոսկի	109 37
Բօլ	91.
Մէճիտիյէ արծաթ	107.12
» քառորդ	107.10
» մանրուք	104.20
Մէխալիք	100.
Պէշիք	104.20
Բաւպի թղթադրամ	8.70
Քրիմից	50.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	զրշ.	109	37
Բարլզի » »	ֆր.	22.92 1/2	
Վիէննայի » »	քուրօն	21.97	
Գերլինի » »	մարք	18 66	

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Մայիս 1907

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	94	82
Օսմ. միաց. գոնս. 4 % բաց.	94	10
» » » գոց.	94	—
Բումէլիի երկաթուղի ֆր.	153	—
Բէյիի պարատաթուղթ »	444	—
Օսմանեան մաքա »	—	—
Օսմանեան Պանքա »	710	—
Բրէսի Լիոնէ »	1164	—
Բարլզի Պանքա »	1497	—
Աւստրիական Ռանթ 4 %	—	—
Իտալական » 5 %	102	55
Ռուսական » 3 % 1891	62	—
Սպանիակ. տրտ. փոս. 4 %	93	42
Պալիս Բարա Այտըն ֆր.	694	—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Մայիս 1907

Անգլիական Ռանթ	85	—
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց. Գ.Կ.	93	—
» » » գոց. »	93	25
Օսմ. Պանքա	18	37
Պուլկարական 1892	103	—
Ռուսական 4 % 1898—89	75	—
Ցունական Ռանթ	—	—
Զարբրոթ	1	31
Թրանսվալ	—	—
Ռուսական	5	97
Ճաբոնական 4 %	—	—

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Մայիս 1906

Գերմանական 3 %	83	10
Օսմ. Միաց Գոնս.	94	10

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

„ՄԱՆԶՈՒՄԻ"Ի ԱՐԿԱԾԱԼԻՑ ԹԵՐԹՕՆԸ — 93 —
ԳՐԵՑ ՍԱԼԻՍ — ՔԱՐԳՄԱՆԵՑ ՊԵՏԻԿ

Խարտեաշ Մաշը

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՈՃԲԱԳՈՐԾՈՒՀԻՆ

Այս պատուն Պրիկարա Սէնի կամարապատ կամուրջին վրայ կը գտնուէր, իր գէմը ունենալով Սէնի պզտիկ ու գեղեցիկ կղզեակները, իրենան զեփիւռը գետին հանդարտիկ երեսը ու վըճիտ պատկերը կալէ՝ և կղզեակներուն բարձանց վրայ կառուցուած գեղակերտ շէնքերու վառ պատկերը մեղմիկ երանգներով կը նկատուէր գետին ալէծուփ մակերեսին վրայ։ Հեռո՛ւն հանդիպակաց եղերքը խարսխող նաւերուն կայմերը մթնոլորտի մելանուշ խաւերուն մէջ կը ծփային լուսեղէն սիներու նման։

Երիտասարդը քայլ մը ետ, քայլ մը առաջ երթալով կը պզտար կամուրջին վրայ, չորս կողմը մարդ մարդասունք չկար, զեփիւռին սուլումը գիշերուն հեշտանուշ երանգներուն մէջ կարձագանգէր և երբեմն երբեմն գետեղերքի ծառերուն վրայ տատանող թռչունները գեղգեղը ընդհանուր այս լռութեան մէջ կարծես մեղամայցիկ տպաւորութիւն մը կ'ընէր սիրակարօտ տարփաւորին վրայ։

Այս պատուս հեռուէն յանկարծ ոտնաձայներ լսուեցան, Պրիկարա իսը թմրութենէ մը սթափածի պէս ցնցուեցաւ և գլուխը այն կողմը դարձուց, երկու սիրող սրտեր. գիշերուան այս ատուշիկ ատուերներուն տակ կուգէին յագուրդ տալ իրենց բռցապատ սիրուն, ձեռք ձեռքի տուած մեղմիկ քայլերով կը յառաջանային հանդարտ ու անխռով պատով։

— Ասատասիկ երջանիկ ատոր մը, հծծեց երիտասարդը, Ասատուած իմ ինչ երջանկութիւն, ո՜հ երանի թէ ես ալ հոդերէ ու տառապանքներէ հեռու, գիշերուան ա՜ռ խաղաղիկ ժամուն սիրական Անժէլինաս ունենայի, բազուկը բազուկիս և գետին եղերքը թաւուտներուն տակ նստելով կուրծիս վրայ սեղմէի ատոր սիրունիկ գլուխը։

Բայց անկարելի է այս փափաքիս իրականութիւն գտնելը, այդ հետ ու գոսող աղջիկը սէր չունի բնաւ իր մբոյնած սրտին մէջ, վայրկենական հաճոյքներով կուզէ մեզ այն անձնական տալիք յագեցնել, անկէ անդին ատոր համար ամէն ինչ ստակին չուրջը կը դառնայ։

Երկու անցորդները բոլորովին մոռացած էին երիտասարդին, Պրիկարա գըլուխը անոնց կողմը հակելով, տխուր սքանչելի գեղեցկութեամբ աղջիկ մը, որուն գիմագծերը թէև չէր կրնար կատարեալ նշմարել, սակայն ընդհանուր երեւոյթին տակ ատոր չքնաղ հուրի մը ըլլալը կարելի էր մէկ ակնարկով գուշակել։ Աղջիկն ընկերացող երիտասարդը բաւական կոկիկ հագուած, սիրուն ու վայելուչ երեւոյթի մը ունէր, երկուքն ալ իրենց իսօսակցութեան նուիրուած ուշադրութիւն անգամ չբրին կամուրջին վանդակումին տակ կեցող երիտասարդին, որ մութին մէջ աչքերը անկած երանի կը կարդար, երկուքին ալ անդրաշխարհիկ այս երջանկութեան։

Պրիկարա անզգալարար ա՛հ մը արձակեց, որ ուղղակի սրտին խորերէն կը փրթէր։ աղջկան ընկերացող երիտասարդը յանկարծ գլուխը այն կողմը դարձնելով վանդակումին տակը կեցող մարդը նշմարեց.

— Ահ, ըսաւ, խօսքը ընկերուհիին ուղղելով, ահա մարդ մը որ մութին մէջ արձանի մը անշարժ կայգը ունի, եթէ հեկեկանք մը արձակելու փութկոտութիւնը ունեցած չըլլար. իրաւ որ բնաւ չի պիտի կարենայինք նշմարել զինքը, հեռաքրքրաշարժ տեսարան մըն է ասիկա, եկուր անուշիկ Վալանթինս, եկուր, երթանք սա մարդուն երեսը տեսնենք, էհ, թերեւս կը տաղտալի խլդնը և կամ թերեւս սիրազուրկ սիրտոտ մըն է որ եկած է կեանքի վերջ տալ գետի ալիքներուն խորը մղուելով։

—Թերեւս մարգասպան մը կամ գող մըն է, պատասխանեց Վալանթին, ինչերնուն պէտք, ի՛նչ կ'ուզէ թող ան ընէ։

Երիտասարդը վեցհարուածհանը քաշելով,

—Ո՞վ է հոն կեցողը պոռաց, ահարկու ձայնով մը։

Պրիկարա պատասխան չի տուաւ, սակայն ամբողջ մարմնովը կը դողդողար։

— Պարո՞ն պոռաց երիտասարդը, մէկ, երկու, երեք, կրակ պիտի ընեմ, չուտ պատասխան տուր։

—Խեղճ ճամբորդ մը որ մութին մէջ կը սլքտամ, պատասխանեց Պրիկարա, ճամբան կորսնցուցի ուր երթալս չեմ գիտեր, բայց տեսնելով որ հոս տեսարանը շատ գեղեցիկ է, պահիկ մը կանգ առնելով կը հիանամ բնութեան գեղեցկութեան վրայ։

Երկու անցորդները թէև նախ և առաջ չուզեցին հաւատք ընծայել Պրիկարայի իսօսքերուն, սակայն տեսնելով որ անոր ձայնին չեչտերը անկեղծ են, քրքիչ մը արձակեցին և առանց երիտասարդին մօտենալու։

—Դուն ալ բնութիւնը քու տեսակէտովդ վայելէ, ըսելով հեռացան։

Պրիկարա հինգ վայրկեանի չափ կեցած տեղը դամուած մնալով երկու երիտասարդներուն ետեւէն նայեցաւ։

Յետոյ յանկարծ խելքը գլուխը ժողվելով։

—Բայց ես ինչո՞ւ ապուշի պէս կեցեր եմ, ըսաւ, ու սկսաւ չուտաքայլ հեռանալ կեցած տեղէն, որուելով այս պէս մինչև Բարիզ երթալ։

Պրիկարա երեւակայութենէ վեր պիտանար մը եղած էր բնութեան գեղեցկութեան, և հիմա տեսնելով որ լուսնոյ ցոլքերուն տակ տեսարանին գեղեցկութիւնը զեր ի վեր հրապոյր կ'ստացած է, չէր ուզեր զատուիլ որ չքնաղ երանգներուն գեղատեսիլ շրջանակէն. ժամանակ ժամանակ կանգ առնելով մինչև հեռուները աչք կը տնկէր հիացումի բառեր թրթռացնելով չրթունքներուն վրայ։ Հիմա այլ ևս մոռցած էր իր գիշերային թափառումներուն բուն նպատակը և երեւակայութիւնը կը տանջուէր Անժէլինաի պէս ու բնութեան գեղեցկութեան իրենց յարակից գաղափարներով։

(Շարունակելի)

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՄԱՅԻՍ 27 Ը.Ե

ԲԱՑՈՒՄ ՆՈՐ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

ԼԱԶԱՐՈ ՖՐԱՆՔՈ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ

ԿԱԼԱԹԱ ԹԻԻՆԷԼԻ ՄՕՏ

ՄԵԾ ՅՈՒՅԱԴԱՐՈՒՄ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՁԱՅՆ, ԿԱՀ-ԿԱԲԱՍԻՆԵՐՈՒ, ԳՈՐԳԵՐՈՒ ԵՒ ՄՈՄԼԱԹԵՐՈՒ

ԳԼԽԱՐԿԱՎԱՃԱՌ ՄԷՍՏՃԵԷՆՆԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բեռա, Մեծ Փողոց, Կավանի փողոցին անկիւնը՝ Սմբատեան աբարքմանին առաջին յարկը

Սոյն գլխարկի վաճառատունը որ մեծ համբաւ կը վայելէ նրբաճաշակ և նորաձեւութեան սիրահար Տիկիններուն և Օրիորդներուն շրջանակին մէջ, այս անգամ եւրոպայէն դեռ նոր բերել տուած է գարնան և ամրան եղանակի յատուկ գլխարկներ և գլխարկի վերաբերեալ զարդեր մեծ քանակութեամբ և վերջին նորաձեւութեանց համաձայն։

Կը յանձնարարուի Տիկիններուն և Օրիորդներուն իրենց գլխարկները գնել ՄԷՍՏՃԵԼԵՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ, որոնք խիստ չափաւոր գիներով կը ծախուին։ 13—20

ԿԱՐԵԻՈՐ ԱԶԴ

Նիկոմիդիոյ և շրջակայից մուտքի մանարաններու, ալորիքներու և երկաթագործներու գործածութեանը համար Անդրիական քարտիճ, Նիւքասլը և Էբէպիի լաւ տեսակ հանքածուխի մասնաւոր մթերանոց մը հաստատուած է Իզմիր։

Դիմել նոյն քաղաքը Պուդայ մէյտանը 32 թիւ. Ռուբէն էֆ. Զրամեանի երկաթի վաճառատունը։ 4—15

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՄԱՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ԱՓՐՈՒԻՏԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիչեալ բժիշկը որ մարթային և ափրոտիդեան հիւանդութեանց իբր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մեթոտներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մարթային հիւանդութիւնէ վարակուողները, ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անգամ մըն ալ չկրկնելու պայմանաւ կը դարմանէ ջերմամզուութեան ամէն տեսակները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 8էն մինչեւ 10½ կը գտնուի Պաղէշ-Գարու Համիտիյէ Սիսլիի գիմացը Ալիկ Իւթիւճեան էֆ.ի դեղարանը։ 2—10

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼԸՂԸՆԸՆ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԳԱԹԻՍԻ

Տօգթօր Էվլանպիոնի Եվրոպատ իմրա իթտիկի սան սէյեատաթընտա թրպճա եէնի մուվաֆֆագրյէթլէր էլտէ իթմիշ օյմաղլա մուամիլէյէ տախիլէն միտէյի վէ պէօպրէքլէրի իպաճ իտէճէք աղբր իլաճլար վէրմէքտիրէն աղ միտտէթ զարիքնտա պէլ սօղուգլըղընը գաթիէ թէտավի իտէր։ թէրտիւա իսէնէլդէն իւճրէթը թէտավի խասթալըգ քեամիլէն միւնէֆի օյտուգտան սոնրա պէրը։

Դայէթ եէնի վէ էվրոպատ թաթիպգ օլընան սան ուսուլ իլէ ֆրէնկի խասթալըղընն մու վաֆֆագրյեթը թամամ իլէ թէտավի իտէր։ հէր կիւն տէօրթտէն օնա գատար կալաթատա, Ամանդգճըլարտա Գարագուշ Օթէլիին գարշուսընտա լամպաճը տիւքքանընընն իւգէրինտէ 97 նումէրօյը քէնտի թէտավիիս մենէսկինտէ պուլունուր 50—10

ՏՕՔԹԵՕՐ ԼԵՒՈՆ ՄԵԼԻՔ

ԲԱՐԻՋԱԲՆԱԿ

որ այժմ Կ. Պոլիս կը գտնուի, յաջողութեամբ ի գործ կը դնէ իր նոր գիւտերը, երկարժամանակեայ ախտերու և ջղային հիւանդութեանց։

Սիրով կը դարմանէ իրին դիմող աղքատները ծրիապէս ամէն կիրակի, ժամը 7էն 10ը (Ը. Թ.), Սկիւտար Սէլամտրզ, Բարմաքլը Պաղալ փողոց, թիւ 31 տունը։ 8—10

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս Մեհճան փողոց թիւ 57

Հետեւեալ գիրքերը մինչ Յունիս 1 միայն, պիտի ծախուին գրեթէ կէս գինով, առանց թղթատարի ծախք պահանջելու։

Լէօ կամ ափիօն ծիրոգի մը սէրը 4, Աղջկան մը լիյատակարանը 3, կանժի մալ քիզուէին 2, Ծաձուկ մեղք կամ Ամերոդիական հիւանդութիւնք 3, Վարժապետին կերպարը կատակերգ. 1, Վեցուկէս պորտի ժառանգ. կատակերգ. 1, Ներկարարը թատերգ. 3դրչ, Առատաձեռն փերիզակ 20 փր., վիճակ 10 փր., Թատերական երգարան 2.20, Ուրբ լեզուէ խօսակցութիւն հայ գիրով 1, Յոյն-հայ խօսակցութիւն հայ գիրով 1.20, Պատմ. անգլիական վաճառականութեան 5, Ճոխագոյն քերականութիւն անգլ.-հայ. Տօքթ. Ասատուրեան 10, Բառարան անգլ-հայ Վարժապետեան 5, Մայսթիրչաքթ սիրթէմ սանուն կերպով անգլ. խօսելու միակ գիրքը 15 տեսր հնգուագիւս 25, Բարեկամ ամենեցուն 10դրչ. Մտաւորական փիլիսոփայութիւն 10, Ցիչատակաց ծաղիկ 3, Գամլիքաղաղ Տիկին 5 դրուշ։ 6

ՊԵՏՕՅԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Դ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ Վ.Է ՇԻՒԻԷԲԵԱՆՔ

Իսքանդոլ, Սուլթան Համամբնա Թօփխանա խանեցի թէքիր 30 գաբրնա

Էլպիսէ մոգաղալարը մրանընտա էէման է՝ նակէ վէ էն գիլտակ քէպչէ էմնիյէթ իթմիշ սլան վէ 1871 աէնէ-տինտէ թէէսիս օլունան Դ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյլէ էլպիսէ տէբզիլթօր, էօկի էտ ու իւնվանընը վէ մէգանընը ալա թէպրիլ իթմէյէնլէն մասաս. տանիչ վէ մեհեսոսի պաս տէֆթ գաթ տանա ընդիպտի վէ թէքէմմիւլ պէպրի գայրէթ իսէրէք, Թօփխանա խանը, ամմա քիմնեի գաթրը քէնտուտանէ էտար վէ մոգաղալարը թէէսիս էլէմիշ տիր։

1. Օրտաս մէրճուտ էլպիսէլէրին սան մասա գամալ վէ պիլէմլէրին,

2. Գամալարը մեթանէթ վէ զերտաֆէթին,

3. Ֆիլտիլարը զայէթ մրեթեմիլ, վէ էլվէրիւլ օրմասը։

Բէյիւլան կէօրէն միւհթէրեմ միւշթերիլերին մէգիր մոգաղալարրմըզտան ալրըմասանգալարնա գավիյէն էմնէք։

Մէղքիր մոգաղատա էօյլու իւղրիթնէ ամ էլպիսէ էտարրմատա տրը։

ՖԻՇՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՌԱԶԱՐ ԿԻՐԻՆԼԻԵՐԻ ՅԻ ԱԶԸԳ ՅԸՐ 50.21

ՏՔԴ. ՋԷՎԱՀԻՐՋԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՑԻ-ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԿԱՆԱՅԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Փոխադրած է իր բնակութիւնը Դաստրգիւղ, Լիւլ փողոց, Թէաթրօ Ճատէպի թիւ 1, ուր ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի։ Եշ, օր ժամը 7-9 աղքատաց ծրի կը նայի։ Բ., Դ., Շբ. օրերը կէս օրէն ետքը կը գտնուի իր նախկին դարմանատունը՝ Լանկա։

Վիրաբուժութեան և կնաբարձութեան համար ի կիր կ'առնէ նորագոյն ու կատարելագործեալ մեթոտներ ու ամենավերջին գործիքներ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵՑԻ

Օ. ԱՐԶՈՒՄԱՆ ՀԻՄ ՀՈՍՏՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՂՋԿԱՆ ՎՏԱՆԳԸ

Գրգռիչ մը որ սահմանուած է զգուշացնել և պահպանել մատաղատի աղջիկներն ու մանկամարդ կիները, որոնք փորձութեան և վտանգի հանդէպ կը գտնուին։

Դիմեն է 2 դահեկան։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառներուն քով և կեդրոնատեղին է Մագազան Տպարան։ 10—10

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՑՈՐ ՄԸ

Նիհար, ազազուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր. միշտ կը փափաքէի գիրուել, թմզուել, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պատսպաններու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՖԱԼԻԷԼԻՕՎ մնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՖԱԼԻԷԼԻՔը և քանի՛ ուտէր կը գիրնար, կ'ուժգնար և կը կայտառնար։ Այսպէս, քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակաւ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն աղեկը առանց ոեւէ հիւանդութեան ակռայ հանեց, խաղալով, ցատկելով և շարունակեց աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՖԱԼԻԷԼԻՕՎ հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ. փառք Աստուծոյ, ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան՝ առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար ի սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՖԱԼԻԷԼԻՕՎ մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ, Պոնարարթ փողոց, Թ. 17
ՄԱՐՍԵԼԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՖԱԼԻԷԼԻՔը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 21—26

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՈՐԴԻՔ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Ի Բանկալթի, Հարպիյէի դիմաց

Բոլոր Բերայի մէջ հանրածանօթ միակ Հայ այս Շաքարավաճառատունը, իր բազմաթիւ յանախորդաց դոհացումարու համար, այս անգամ Բանկալթիի մէջ մասնաճիւղ մը բացած է, ուր ամէն առեն պատրաստ կը գտնուին ճօխ մթերք մը շաքարեղինաց, եւրոպական ու տեղական անուշեղէններու, խորոված ու հարսանեկան հանդէսներու յատուկ ամէն տեսակ իրեղէններու։

Ամառուան այս տաք օրերուն, պաղ օշարակներ եւ նամեղ պաղպաղակներ ալ կը ծախուին։

Զափաւոր գին, ճշդութիւն, արագութիւն։ 28—50

ԳՐԱԿԱՆ ԽՆԶՈՒԹԻՒՆ

Սարուսած Զարդարեան Դրատուներու Կողմէ՝ Ընթերցասէրներու Համար.— «Բարեկամ ամենեցուն». Տօքթէօր Յակոբոս Կիրակոսեան. գին 15 դրչ. «Առաձեան Նամակներ» (7). «Նշանագիր հայ. և գաղ. մարքայի համար. Ա. Մ. Թասանճեան (5) «Թավուք պէսէէմէք» Մ. Էմիրեան (5). «Լքուած Քնար» Արտաչէս Յարութիւնեան (5). «Թէ ինչպէս պէտք է պարել» Միսրգատ Ն. Պարոնեան (5) «Հիւանդի դարմանը» Տքթ. Ե. Ա. Գնաճեան (3½). «Երջանիկ մարդ մը» Կասթօն Պէրտրէ (5). «Մանր ուսումնք երկրագործական տարրաբանութեան և երկրաբանութեան» Ճ. Ֆ. Վ. Ճոնսթրն (4). «Բօպէ՛սն» (4). «Ժողովրդական Տարեցոյց» 1907 (3). «Ընկերիկը» (բարոյական վէպ) (2). Այս 12 հատոր վիպական. առողջապահական, բանաստեղծական են. գիրքերը, փոխանակ 60 դրչ.ի կարելի է ստանալ միայն 20 դրչ.ի փոխարէն Զարդարեան եղբայրներու գրատուներէն. գաւառներու համար 7 դրչ. աւելի, իբր փոստի ծախք։*

Հասցէ Զարդարեան Դրատուն, Պոլիս Զամմաճիքլար, 24—26

4—10

Սիրուարուս Սրագրչէի Հաճի Մէնմէտ մանալէսինտէ Սաման Մինարէ սօգանտա 17 նումէրօյը մէնտիլին Հաճիէ հանրման մանիլիւ օյան նրսրի հիսէսինտէն բուլ հիսսէ մութէսարրիֆը Հիւսէյին էֆ. թալիպ պուլունմուշ իսէ տէ, տիկեր բուլ հիսսէ մութէսարրիֆէսի Զիւհէրա խանումը 20 սէնէյի մութէճամիլ զէմանատան պէրի գայիպ օլուգս մանալը ալմիէի վէ հայաթ ու մէմաթը մէճնուլ օյուտը ճիհէթլէ հիսսէյի մանիլիւէյէ լիւզում թէֆավվուզընդն թէպիլի գապկ օյամանը օյտուղրնատան սալիֆիզգիքը հիսսէյի մանիլիւէյէ թալիպ օյուտը հայատ թարիիը իլանատան իթիպարէն նէհայէթ իւչ մահա գատար էլվաֆը Հիւսայուն մանիլիւաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէ-տիյի թաղտիրսէ տագը թէֆավվուզընը իտագաթ իթմիշ ատտ խալիէլէք պէր մուճիպը նրզամ տիկեր հիսսէ հիսսարինէ թէֆիլիդ գըլընմանալը լիւտն օլուտնը։

3 Մայիս 323

ՇԱՔԱԼ ՇԱՆԹՕՅԻ ՄԷՏԼԻՃԸ

[ԼՈՒՆԴՈՂԱՆԱՆ ԵՒ ՄԱՔՐՈՂԱՆԱՆ]

Տիեզերապէս ճանաչուած այս դեղը քիմիականօրէն յատուկ սիլիցիոն ը մանեեզիի շաքարատու մըն է, որ այս ձեւին վերածուած է դիւրաբարձ ծանօթ է, որուն ազդեցութիւնը անխուսափելի է և բնական ու արագ։ Սակայն Շաքալ Շանթոյի Մէտլիճը, լուծողականներուն ամէնէն հանդիսն է, որը կարելի է գործածել ամէն օր, ամիս մը, կամ տարիներով առանց փանիսալու որ ստիներնը կը լրացնին և սովորութեան կարգ անցնելով իր ազդեցութիւնը կը կորսնցնէ դեղը։ Հետեւաբար այս դեղը մեծ արժէք ունի տարբերութիւնը քրոնիկ հիւանդութեանց և տեսական ախտերու դարմանելու։ Ամէն տարիքներու, քրոնիկ հիւանդութեան ենթարկեալներ և այն ամէն զբաղաքներուն որը սէնտ մը կարելի մարմնի մարդկան խորոմական։ Որչափ ալ որ արիւնը կը մաքրէ նոր նոր ալ վերծ կը պատրաստ արեան ապահովութիւնէ, որ բազմաթիւ հիւանդութեանց աղբիւրն է։

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Շաքալ Շանթոյի Մէտլիճը ունի նախապատիւ է անօթի փորանց առնել, տուն ինչ ցանի մը անգամ ազդեցութիւնը ենթարկելու համար։ կանոնաւորաբար կանոնաւորաբար մէկ կամ երկու սուրճի դգալ, իրր լուծողական մէկ կամ երկու ապուրի դգալ, հանելով զայն խոշոր գաւաթ մը ջուրի կամ մսի ջուրի եւ կամ լիմնանատ մէջ։ Պէտք է մէկ ամիս վարկեան խասնել, որպէս զի Մէտլիճը ամբողջու ենթամբ հալի ու լուծուի ջուրին մէջ։ Խմելու առաջ պէտք է սպասել որ ջուրը յատակին։ Մէտլիճի ան հանը անախորժ չէ, մնաց որ այս համար կարելի է բոլորովին անենթարկելու տարբեր եւ փոքրիկ գաղտնիներու համար, խմելէն անմիջապէս ետքը մի պարզ ջուր կամ օշարակ առնելով գրեթէ կը ծախսուի բոլոր դեղարաններ։

ԱՄԷՆԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒՆ-ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՄԷՆ ԳԱՍԱԿԱՆ ԱՌՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԺԱՄԱՑՈՅՑ

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԵՒ ՕՔՍԻՏԷ — ԱՄԷՆ ՍԵԾՈՒԹԻՒՆ

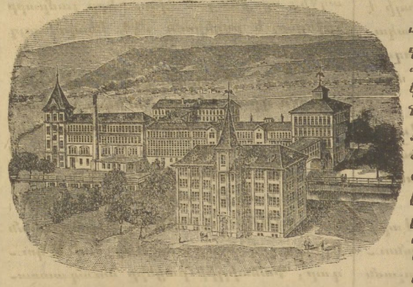

Կ'ուզէք ձիւդ, անփոփոխ կիպով ձիւդ ժամը ունենալ։ Կ'ուզէք մանաւանդ ընդ միշտ աղաւելի կամ նուազ վիճելի թրկութիւններ ունեցող ժամացոյցներու առթած տարտուկներէն յուսախաբութիւններէն։ Բարձակապէս պէտք է որ կրէք ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցը, որ կէս դարէ ի վեր տարածուած է աշխարհի բոլոր հրապարակներուն վրայ, որ անհուն հռչակ մը շահած է՝ նորհիւ իր լուրջ և անթերի յօրինուածքին։ Ժամագործական գիտութեան կատարած ամենավերջին յառաջդիմութեանց բարձրութեան վրայ գտնուող սոյն ժամացոյցը ճշդութեան հրաշալիք մըն է պարզապէս։ Իր գեղանի բանուածքով, իր հիանալի տեւականութեամբ, և իր ուրիշ ապացուցուած յատկութիւններով կը մթագնէ նոյն կարգի բոլոր արտադրութիւնները, որոնց մէջ հետեւաբար գերակայութիւնն անվիճելի կերպով իրեն սեպհականեալ կը մնայ։ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու արժանացած ընդհանուր գնահատման ամէնէն պերճախօս ապացոյցները կ'ընձեռեն գիտական մարմիններ, նաւատորմիղներու հրամատարներ և սպայակոյտեր, բեւեռային արշաւախումբեր, երկաթուղեայ ընկերութիւններ, եւն. եւն., որոնք ամենուրեք և այլամերժօրէն ընդունած են ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու գործածութիւնը։ Վերջապէս կարեւոր է յաւելու թէ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու բարձր հմտաբար նուիրաբերող վարձատրութիւնք բազմաթիւ են, որոնցմէ կը բաւէ յիշել մի քանին.

ԱՆՎԷՐՍ.— *Պատուոյ մեծ վկայագիր* 1885
ԲԱՐԻՋ.— *Մեծ մրցանակ* 1889
ԺԸՆԷՎ.— *Արտաքոյ մրցման, Անդամ Ժիւռիի՝* 1896
ՊՐԻՒՍԷԼ.— *Մեծ մրցանակ* 1897
ԹՈՒՆ.— *Արտաքոյ մրցման, Անդամ Ժիւռիի՝* 1899
ԲԱՐԻՋ.— *Մեծ մրցանակ* 1900։
ՄԻԼԱՆ.— *Մեծ մրցանակ* 1906
եւն. եւն. եւն.

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Մահճազանքլար փողոց թիւ 44, Մեծ-Շուկայ

Կը գտնուի բոլոր ժամացոյցի վաճառատուներուն մէջ 3—50

Ցիչեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ամենագեղեցիկ և ամենաճոխ մթերք մը ոսկի շղթաներու և գոտիներու, ինչպէս մատանիներ, քսաներ, օղեր, ապարանջաններ, եւն. եւն.։ Ցանձնարարութիւնք ևս կ'ընդունուին։